

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Skonsolidowany raport kwartalny QSR

4 / 2011

kwartał / rok

(zgodnie z § 82 ust. 2 i § 83 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. - Dz. U. Nr 33, poz. 259)
dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową

za 4 kwartał roku obrotowego 2011 obejmujący okres od 2011-01-01 do 2011-12-31
zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)
w walucie zł
oraz skrócone sprawozdanie finansowe według Ustawy o rachunkowości (Dz.U.09.152.1223)
w walucie zł

data przekazania: 2012-02-29

COMARCH SA	
(pełna nazwa emitenta)	
COMARCH	Informatyka (inf)
(skrótowa nazwa emitenta)	(sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie / branża)
31-864	Kraków
(kod pocztowy)	(miejsowość)
Al. Jana Pawła II	39A
(ulica)	(numer)
012 646 10 00	012 646 11 00
(telefon)	(fax)
investor@comarch.pl	www.comarch.pl
(e-mail)	(www)
677-00-65-406	350527377
(NIP)	(REGON)

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	4 kwartał(y) narastająco / 2011 okres od 2011-01-01 do 2011-12-31	4 kwartał(y) narastająco / 2010 okres od 2010-01-01 do 2010-12-31	4 kwartał(y) narastająco / 2011 okres od 2011-01-01 do 2011-12-31	4 kwartał(y) narastająco / 2010 okres od 2010-01-01 do 2010-12-31
I. Przychody ze sprzedaży	784 612	761 361	189 514	190 131
II. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	39 629	24 819	9 572	6 198
III. Zysk (strata) przed opodatkowaniem	40 602	24 979	9 807	6 238
IV. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy	37 471	43 717	9 051	10 917
V. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	58 360	34 739	14 096	8 675
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-82 123	-39 222	-19 836	-9 795
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	13 330	10	3 220	2
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	-10 433	-4 473	-2 520	-1 117
IX. Liczba akcji (w szt.)	8 051 637	8 051 637	8 051 637	8 051 637
X. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą przypadający na akcjonariuszy Spółki (w zł/EUR)	4,65	5,44	1,12	1,36
XI. Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą przypadający na akcjonariuszy Spółki (w zł/EUR)	4,65	5,44	1,12	1,36
dane dotyczące skróconego sprawozdania finansowego				
XII. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	567 672	559 453	137 115	139 710
XIII. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	55 199	75 219	13 333	18 784
XIV. Zysk (strata) przed opodatkowaniem	64 158	74 669	15 497	18 647
XV. Zysk (strata) netto	56 642	68 470	13 681	17 099
XVI. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	62 249	26 404	15 036	6 594
XVII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-61 578	-31 262	-14 873	-7 807
XVIII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	2 418	-1 444	584	-361
XIX. Przepływy pieniężne netto, razem	3 089	-6 302	746	-1 574
XX. Liczba akcji (w szt.)	8 051 637	8 051 637	8 051 637	8 051 637
XXI. Zysk (strata) zanalizowany na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	7,03	8,53	1,70	2,13
XXII. Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą przypadający na akcjonariuszy Spółki (w zł/EUR)	7,03	8,53	1,70	2,13
KAPITAŁY				
XXIII. Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki (skonsolidowany)	601 808	574 947	136 254	145 178

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	4 kwartał(y)	4 kwartał(y)	4 kwartał(y)	4 kwartał(y)
	narastająco / 2011 okres od 2011-01-01 do 2011-12-31	narastająco / 2010 okres od 2010-01-01 do 2010-12-31	narastająco / 2011 okres od 2011-01-01 do 2011-12-31	narastająco / 2010 okres od 2010-01-01 do 2010-12-31
XXIV. Kapitał własny (jednostki dominującej)	611 148	559 208	138 369	141 203

Kursy euro użyte do przeliczania wybranych danych finansowych:

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres: 01.01-31.12.2011 r.: 4,1401.

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres: 01.01-31.12.2010 r.: 4,0044.

Wartość kapitału własnego została przeliczona na euro w oparciu o średni kurs NBP z ostatniego dnia okresu:

31.12.2011 r.: 4,4168,

31.12.2010 r.: 3,9603.

Wartość kapitału własnego (pozycje XXIII i XXIV) została zaprezentowana na koniec bieżącego roku obrotowego i na koniec poprzedniego roku obrotowego.

W przypadku prezentowania wybranych danych finansowych z kwartalnej informacji finansowej dane te należy odpowiednio opisać.

Wybrane dane finansowe ze skonsolidowanego bilansu (skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej) lub odpowiednio z bilansu (sprawozdania z sytuacji finansowej) prezentuje się na koniec bieżącego kwartału i koniec poprzedniego roku obrotowego, co należy odpowiednio opisać.

Raport powinien zostać przekazany Komisji Nadzoru Finansowego, spółce prowadzącej rynek regulowany oraz do publicznej wiadomości za pośrednictwem agencji informacyjnej zgodnie z przepisami prawa.

ZAWARTOŚĆ RAPORTU

Plik	Opis
Qsr 4 2011.pdf	Qsr 4 2011

PODPISY OSÓB REPREZENTUJĄCYCH SPÓŁKĘ

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
2012-02-29	Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	
2012-02-29	Maria Smolińska	Prokurent	

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej
Comarch
za okres 01.01.2011-31.12.2011**

COMARCH

**Sprawozdanie sporządzone według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej**

I.	SKONSOLIDOWANY BILANS	- 3 -
II.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	- 4 -
III.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	- 4 -
IV.	SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	- 5 -
V.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	- 6 -
VI.	INFORMACJA DODATKOWA	- 7 -
1.	Informacje o strukturze i działalności Grupy	- 7 -
2.	Opis stosowanych zasad rachunkowości	- 9 -
3.	Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	- 14 -
3.1.	Sprawozdawczość wg segmentów za 12 miesięcy 2011 roku	- 14 -
3.2.	Rzeczowe aktywa trwałe	- 18 -
3.3.	Wartość firmy	- 19 -
3.4.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	- 19 -
3.5.	Inwestycje pozostałe	- 20 -
3.6.	Zapasy	- 20 -
3.7.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	- 20 -
3.8.	Pochodne instrumenty finansowe	- 20 -
3.9.	Należności handlowe oraz pozostałe należności	- 21 -
3.10.	Kapitał zakładowy	- 21 -
3.11.	Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	- 23 -
3.12.	Kontrakty długoterminowe	- 24 -
3.13.	Kredyty, pożyczki	- 24 -
3.14.	Zobowiązania warunkowe	- 26 -
3.15.	Odroczony podatek dochodowy	- 27 -
3.16.	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	- 28 -
3.17.	Zysk na akcję	- 28 -
4.	Noty dodatkowe	- 29 -
4.1.	Informacje o akcjonariuszach posiadających co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące	- 29 -
4.2.	Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe	- 30 -
4.3.	Inne wydarzenia IV kwartału 2011 roku	- 30 -
4.4.	Zdarzenia po dacie bilansu	- 31 -
4.5.	Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej	- 32 -
4.6.	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych	- 32 -
4.7.	Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na warunkach innych niż rynkowe	- 32 -
4.8.	Informacje o udzielonych przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeniach za zobowiązania osób trzecich lub udzielonych gwarancjach	- 32 -
4.9.	Inne informacje istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta	- 33 -
5.	Opis istotnych dokonań i niepowodzeń oraz czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy Grupy Comarch w IV kwartale 2011 roku oraz czynników, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału	- 34 -
5.1.	Przychody ze sprzedaży i wynik finansowy	- 34 -
5.2.	Struktura przychodów	- 36 -
5.3.	Portfel zamówień	- 39 -
5.4.	Kurs akcji Comarch S.A.	- 40 -
5.5.	Zdarzenia IV kwartału 2011 roku o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch	- 40 -
5.6.	Zdarzenia po dacie bilansu o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch	- 41 -
VII.	SKRÓCONE KWARTALNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE COMARCH S.A. ZA IV KWARTAŁ 2011 ROKU	- 42 -

I. Skonsolidowany bilans

	Nota	Stan na 31 grudnia 2011 r.	Stan na 31 grudnia 2010 r.
AKTYWA			
Aktywa trwale			
Rzeczowe aktywa trwale	3.2	327 895	275 663
Wartość firmy	3.3	37 155	37 155
Pozostałe wartości niematerialne		80 755	79 106
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		61	187
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	3.4	28	172
Inwestycje pozostałe	3.5	1 106	1 106
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.15	27 585	23 725
Pozostałe należności długoterminowe		1 732	1 237
		476 317	418 351
Aktywa obrotowe			
Zapasy	3.6	43 116	49 621
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3.9	296 567	287 688
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		152	217
Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	3.12	11 853	9 112
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3.7	1 521	2 491
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.8	-	383
Udziały i akcje		25	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		193 333	200 242
		546 567	549 754
		1 022 884	968 105
AKTYWA RAZEM			
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki			
Kapitał zakładowy	3.10	8 051	8 051
Pozostałe kapitały		142 007	140 441
Różnice kursowe		6 835	10 058
Zysk (strata) netto za okres bieżący		37 471	43 717
Niepodzielony wynik finansowy		407 444	372 680
		601 808	574 947
Udziały mniejszości		9 418	9 242
		611 226	584 189
Kapitał własny razem			
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	3.13	88 895	84 804
Rezerwa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	3.15	47 840	50 276
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia		1	572
		136 736	135 652
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3.11	145 692	149 812
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		5 204	3 386
Zafakturowane przychody dotyczące kontraktów długoterminowych	3.12	8 363	7 452
Kredyty i pożyczki	3.13	27 435	13 089
Zobowiązania finansowe	3.8	686	-
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.16	87 542	74 525
		274 922	248 264
		411 658	383 916
Zobowiązania razem		411 658	383 916
PASYWA RAZEM		1 022 884	968 105

II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Nota	IV kwartał 2011	12 miesiące 2011	IV kwartał 2010	12 miesiące 2010
Przychody ze sprzedaży	282 018	784 612	263 986	761 361
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	(183 135)	(594 390)	(189 067)	(585 197)
Zysk (strata) brutto na sprzedaży	98 883	190 222	74 919	176 164
Pozostałe przychody operacyjne	12 622	23 221	2 072	4 657
Koszty sprzedaży i marketingu	(27 419)	(82 314)	(28 205)	(84 277)
Koszty ogólnego zarządu	(29 005)	(74 046)	(21 856)	(52 974)
Utrata wartości firmy	-	-	-	(5 542)
Pozostałe koszty operacyjne	(15 325)	(17 454)	(6 350)	(13 209)
Zysk (strata) operacyjny	39 756	39 629	20 580	24 819
Koszty finansowe - netto	987	1 011	(2 575)	200
Udział w zyskach/ (stratach) jednostek stowarzyszonych	(85)	(38)	(51)	(40)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	40 658	40 602	17 954	24 979
Podatek dochodowy	(1 237)	(6 400)	6 688	(1 022)
Zysk (strata) netto za okres	39 421	34 202	24 642	23 957
W tym:				
Zysk (strata) netto przypadający na akcjonariuszy Spółki	40 909	37 471	30 930	43 717
Zysk (strata) netto przypadający na udziałowców mniejszościowych	(1 488)	(3 269)	(6 288)	(19 760)
	39 421	34 202	24 642	23 957
Zysk (strata) na akcję przypadający na akcjonariuszy Spółki za okres (wyrażony w PLN na jedną akcję)				
– podstawowy	3.17	4,65		5,44
– rozwodniony	3.17	4,65		5,44

III. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	IV kwartał 2011	12 miesiące 2011	IV kwartał 2010	12 miesiące 2010
Zysk (strata) netto za okres	39 421	34 202	24 642	23 957
Pozostałe dochody całkowite				
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	383	(3 140)	(1 508)	752
Razem pozostałe dochody całkowite	383	(3 140)	(1 508)	752
Suma dochodów całkowitych za okres	39 804	31 062	23 134	24 709
przypadający na akcjonariuszy Spółki	41 307	34 248	29 562	43 091
przypadający na udziałowców mniejszościowych	(1 503)	(3 186)	(6 428)	(18 382)

IV. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Przypadające na akcjonariuszy Spółki					Udziały mniejszości	Kapitał własny razem
	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe	Wynik netto za okres	Niepodzielony wynik finansowy		
Stan na 1 stycznia 2010 r.	7 960	137 798	10 684	32 306	348 522	17 046	554 316
Przeniesienie wyniku za rok 2009	-	-	-	(32 306)	32 306	-	-
Korekta kapitału mniejszościowego w związku ze zmianami struktury własnościowej w Grupie	-	-	-	-	(6 695)	6 695	-
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	2 643	-	-	-	-	2 643
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	(1 453)	-	(1 453)
Objęcie akcji w podwyższonym kapitale Comarch AG	-	-	-	-	-	3 883	3 883
Podwyższenie kapitału	91	-	-	-	-	-	91
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	(626)	-	-	1 378	752
<i>Zysk (strata) za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	43 717	-	(19 760)	23 957
Suma przychodów ujętych w kapitałach (1+2)	-	-	(626)	43 717	-	(18 382)	24 709
Stan na 31 grudnia 2010 r.	8 051	140 441	10 058	43 717	372 680	9 242	584 189
Stan na 1 stycznia 2011 r.	8 051	140 441	10 058	43 717	372 680	9 242	584 189
Przeniesienie wyniku za rok 2010	-	-	-	(43 717)	43 717	-	-
Cena nabycia akcji Comarch AG od udziałowca mniejszościowego	-	-	-	-	-	(4 876)	(4 876)
Zmiana kapitału w związku z odkupieniem udziałów w Comarch AG i innych spółkach Grupy od udziałowców mniejszościowych	-	-	-	-	(7 758)	7 758	-
Dywidenda za rok 2011 wypłacona poza Grupę Comarch	-	-	-	-	(1 195)	-	(1 195)
Zmiana wyniku z lat poprzednich w jednostce zależnej	-	-	-	-	-	19	19
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	1 566	-	-	-	-	1 566
Objęcie akcji w podwyższonym kapitale Comarch AG	-	-	-	-	-	461	461
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	(3 223)	-	-	83	(3 140)
<i>Zysk (strata) za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	37 471	-	(3 269)	34 202
Suma przychodów ujętych w kapitałach (1+2)	-	-	(3 223)	37 471	-	(3 186)	31 062
Stan na 31 grudnia 2011 r.	8 051	142 007	6 835	37 471	407 444	9 418	611 226

V. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	34 202	23 957
Korekty razem	34 663	16 450
Udział w (zyskach) stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	38	40
Amortyzacja	41 635	41 426
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	6 112	(490)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 397	4 328
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	(9 256)	(2 847)
Zmiana stanu zapasów	7 964	(14 271)
Zmiana stanu należności	3 100	(61 912)
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(17 893)	47 534
Inne korekty	1 566	2 642
Zysk netto pomniejszony o korekty razem	68 865	40 407
Zapłacony podatek dochodowy	(10 505)	(5 668)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	58 360	34 739
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(74 241)	(34 415)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	472	814
Nabycie wartości niematerialnych	(16 344)	(14 240)
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych	9 220	1
Nabycie dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	(4 881)	(19 825)
Wpływy ze sprzedaży dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	-	29 615
Udzielone pożyczki długoterminowe	(594)	(2 805)
Splacone pożyczki długoterminowe	800	1 000
Odsetki	4 402	333
Inne wpływy z aktywów finansowych	-	300
Inne wpływy inwestycyjne	3	-
Inne wydatki inwestycyjne	(960)	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(82 123)	(39 222)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpłata z tytułu emisji kapitału	461	4 012
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	31 577	15 400
Splata kredytów i pożyczek	(13 892)	(13 000)
Odsetki	(4 797)	(3 826)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(822)	(1 902)
Inne wpływy finansowe	876	966
Inne wydatki finansowe	(73)	(1 640)
Środki pieniężne netto wykorzystane w/pochodzące z działalności finansowej	13 330	10
Zmiana środków pieniężnych netto	(10 433)	(4 473)
Środki pieniężne na początek okresu	199 828	203 747
Dodatnie (ujemne) różnice kursowe w środkach pieniężnych	3 490	554
Środki pieniężne na koniec okresu	192 885	199 828
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	831	1 123

VI. Informacja dodatkowa

1. Informacje o strukturze i działalności Grupy

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Spółka Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A („Spółka”), jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla Comarch S.A.: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka Comarch S.A. posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiągniętych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki Comarch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

1.1 Struktura organizacyjna Grupy Comarch

W dniu 31 grudnia 2011 r. w skład Grupy Comarch wchodziły następujące podmioty (w nawiasach udział głosów przypadający na Comarch S.A., chyba że wskazano inaczej):

- Comarch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce,
- Comarch AG z siedzibą w Dreźnie w Niemczech (100,00 %),
 - Comarch R&D S.A.R.L. z siedzibą w Montbonnot-Saint-Martin we Francji (70,00 % zależna od Comarch AG),
 - Comarch Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium w Niemczech (92,32 % zależna od Comarch AG),
 - Comarch Schilling GmbH z siedzibą w Bremen w Niemczech (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
 - Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Kirchbichl w Austrii (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
 - SoftM France S.A.R.L. z siedzibą w Oberhausbergen we Francji (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
 - Comarch Swiss AG z siedzibą w Buchs w Szwajcarii (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
- Comarch S.A.S. z siedzibą w Lezennes we Francji (100,00 %),
- Comarch Luxembourg S.A.R.L. z siedzibą w Luksemburgu w Luksemburgu (100,00 %)
- Comarch, Inc. z siedzibą w Chicago w Stanach Zjednoczonych Ameryki (100,00 %),
 - Comarch Panama, Inc. z siedzibą w Panamie w Panamie (100,00 % zależna od Comarch, Inc.),
- Comarch Canada, Corp. z siedzibą w New Brunswick w Kanadzie (100,00 %),
- Comarch Middle East FZ-LLC z siedzibą w Dubaju w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (100,00 %),
- Comarch LLC z siedzibą w Kijowie na Ukrainie (100,00 %),
- OOO Comarch z siedzibą w Moskwie w Rosji (100,00 %),
- Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. z siedzibą w Szanghaju w Chinach (100,00 %),
- Comarch Vietnam Company Limited (Comarch Co., Ltd.) z siedzibą w Ho Chi Minh City w Wietnamie (100,00 %),
- Comarch Oy z siedzibą w Espoo w Finlandii (100,00 %),
- UAB Comarch z siedzibą w Wilnie na Litwie (100,00 %),
- Comarch s.r.o. z siedzibą w Bratysławie na Słowacji (100,00 %),
- SouthForge Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 %),
- CA Consulting S.A. z siedzibą w Warszawie w Polsce (99,90 %),
- Comarch Management Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 %),
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie w Polsce („CCF FIZ”) (Comarch S.A. posiada 100,00 % wyemitowanych certyfikatów inwestycyjnych),
 - Comarch Management Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (64,85 % głosów przypada na CCF FIZ; 35,15 % głosów przypada na Comarch S.A.; z akcji nabytych przez Comarch Management Sp. z o.o. SK-A celem umorzenia spółka nie wykonuje prawa głosu),

- Bonus Management Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - Bonus Development Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - iMed24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - iFin24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - iReward24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - Infrastruktura24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - iComarch24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
- MKS Cracovia SSA z siedzibą w Krakowie w Polsce (49,15 %).

Na dzień 31 grudnia 2011 r. jednostką stowarzyszoną z jednostką dominującą jest:

- poprzez Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty:
- SolInteractive S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (30,72 % głosów przypada na CCF FIZ).

Spółki stowarzyszone nie są konsolidowane. Udziały w nich są wyceniane metodą praw własności.

1.2 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w IV kwartale 2011 roku

W dniu 3 października 2011 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował obniżenie kapitału zakładowego spółki Bonus Management Sp. z o.o. SK-A z 4 100 000 zł do 2 763 101 zł.

Dnia 10 października 2011 roku spółka SoftM France SARL, spółka zależna Comarch S.A., złożyła do sądu TRIBUNAL DE GRAND INSTANCE, Chambre Commerciale 1, Quai Finkmatt, 67000 STRASBOURG wniosek o ogłoszenie upadłości (raport bieżący nr 23/2011 z dnia 14 października 2011 r.). Spółka SoftM France SARL od 2009 roku nie prowadzi działalności operacyjnej.

1.3 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu

Dnia 27 stycznia 2012 r. Comarch S.A. poinformowała (RB-2-2012 z dnia 27 stycznia 2012 r.), że CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A ("CASA"), spółka zależna Comarch S.A., zakupiła 100 000 akcji zwykłych na okaziciela spółki A-MEA Informatik AG ("A-MEA") o wartości nominalnej 1 CHF (3.5147 PLN).

Łączna cena nabycia nie przekroczyła sumy 2 mln CHF (ok. 7.03 mln PLN) oraz wartości kapitałów własnych A-MEA. W wyniku powyższej transakcji CASA posiada 100 000, tj. 100 % akcji spółki A-MEA, uprawniających do 100 000, tj. 100 % wszystkich głosów na walnym zgromadzeniu spółki. A-MEA jest firmą z długoletnim doświadczeniem w zakresie sprzedaży i wdrażania rozwiązań ERP, w tym Comarch ERP Enterprise.

W dniu 9 stycznia 2012 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował spółkę CA Finance Sp. z o.o.

1.4 Struktura działania Grupy Comarch

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca: podmiot dominujący pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je, spółki Comarch AG, Comarch S.A.S., Comarch R&D S.A.R.L., Comarch Luxembourg S.A.R.L., Comarch Inc., Comarch Panama

Inc., Comarch Kanada, Corp., Comarch Middle East FZ-LLC, Comarch LLC, OOO Comarch, Comarch Co. Ltd (Wietnam) oraz Comarch Oy pozyskują kontrakty na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części. CA Consulting S.A. prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na dostarczaniu łącz teleinformatycznych na potrzeby spółek, a także na świadczenia usług informatycznych i consultingowych na rzecz Comarch S.A. oraz klientów spoza Grupy Comarch. Comarch Management Sp. z o.o., Comarch Management Sp. z o.o. SK-A, Bonus Management Sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A prowadzą działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką. Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty prowadzi działalność inwestycyjną w zakresie nowych technologii i usług nie będących przedmiotem podstawowej działalności Comarch S.A. Głównym przedmiotem działalności Bonus Development Sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A jest działalność developerska oraz inwestycyjna na rynku nieruchomości. iMed24 S.A. wytwarza i sprzedaje oprogramowanie związane z medycyną oraz świadczy usługi medyczne i diagnostyczne (centrum medyczno-diagnostyczne w Krakowie). Przedmiotem działalności CA Finance Sp. z o.o. będzie świadczenie usług finansowych dla podmiotów z Grupy Comarch. iFin24 S.A. prowadzi projekty informatyczne związane z usługami finansowymi. iReward24 S.A. prowadzi działalność polegającą na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania lojalnościowego dla odbiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Infrastruktura24 S.A. prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług Data Center oraz outsourcingu usług informatycznych. iComarch24 S.A. prowadzi projekty informatyczne z zakresu e-księgowości oraz handlu elektronicznego, świadczy również usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch. CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A prowadzi działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym. A-MEA Informatik AG zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem rozwiązań ERP (w tym Comarch ERP Enterprise) na rynku szwajcarskim. SouthForge Sp. z o.o. realizuje kontrakty informatyczne pozyskiwane przez Grupę Comarch. UAB Comarch jest w trakcie procesu likwidacyjnego. Spółki Comarch s.r.o i Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. nie prowadzą obecnie działalności operacyjnej. Spółka Comarch Software und Beratung AG jest znaczącym na rynku niemieckim producentem oprogramowania ERP oraz integratorem systemów informatycznych. Pozostałe spółki Grupy Comarch Software und Beratung, tj. Comarch Schilling GmbH, Comarch Solutions GmbH oraz Comarch Swiss AG prowadzą działalność o profilu identycznym z profilem działalności spółki Comarch Software und Beratung AG. Spółka SoftM France S.A.R.L. jest w trakcie postępowania upadłościowego. MKS Cracovia SSA jest sportową spółką akcyjną.

2. Opis stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze niezbadane Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy („Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe”) obejmujące okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 roku wraz z danymi porównywalnymi, zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości („MSR”) 34, oraz zgodnie z odpowiednimi standardami rachunkowości mającymi zastosowanie do śródrocznej sprawozdawczości finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską, opublikowanymi i obowiązującymi w czasie przygotowywania niniejszego Skróconego Śródrocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe obejmujące okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 roku nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze zbadanym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym Grupy Kapitałowej Comarch sporządzonym według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), zawierającym noty („Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe sporządzone według MSSF”) za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku.

Zasady rachunkowości oraz metody wyliczeń przyjęte do przygotowania Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego obejmującego okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 roku są spójne z zasadami opisanymi w zbadanym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Comarch sporządzonym według MSSF za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku (Nota 2 oraz Nota 3 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy

Kapitałowej Comarch sporządzonego według MSSF za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku).

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe obejmujące okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 roku składa się ze skonsolidowanego bilansu, skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego zestawienia całkowitych dochodów, zestawienia zmian w skonsolidowanych kapitałach własnych, skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych oraz wybranych not objaśniających.

W śródrocznym sprawozdaniu finansowym uwzględnia się bądź odracza koszty powstające w roku finansowym nierównomiernie tylko wtedy, gdy powyższe koszty powinny zostać uwzględnione bądź odroczone w czasie na koniec danego roku obrotowego.

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe obejmujące okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 roku zostało przygotowane w tysiącach złotych i zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 29 lutego 2012 roku.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2011

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE weszły w życie w roku 2011:

- **Zmiany do MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych”** – Uproszczenie wymogów dotyczących ujawnień przez jednostki powiązane z państwem oraz doprecyzowanie definicji jednostek powiązanych, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** - Klasyfikacja emisji praw poboru, zatwierdzone w UE w dniu 23 grudnia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** - ograniczone zwolnienie jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy z ujawniania informacji porównawczych zgodnie z MSSF 7, zatwierdzone w UE w dniu 30 czerwca 2010 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów i interpretacji „Poprawki do MSSF (2010)”** - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 6 maja 2010 roku (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 7, MSR 1, MSR 27, MSR 34 oraz KIMSF 13) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 18 lutego 2011 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po ich dacie- 1 lipca 2010 roku lub 1 stycznia 2011 roku - w zależności od standardu/interpretacji).
- **Zmiany do KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności”** - przedpłaty w ramach minimalnych wymogów finansowania, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 19 „Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych”** zatwierdzona w UE w dniu 23 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie).

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły standardy, zmiany standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 29 lutego 2012 r. nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 12 „Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 13 „Wycena wartości godziwej”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólne przedsięwzięcia”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Ciężka Hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – transfery aktywów finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - prezentacja składników innych całkowitych dochodów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** - Podatek odroczone: realizacja aktywów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

Według szacunków jednostki dominującej, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki dominującej, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 12 miesięcy 2011 roku obejmuje sprawozdania następujących spółek:

	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym
Comarch S.A.	jednostka dominująca	pełna	
Comarch AG	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch R&D S.A.R.L.	jednostka zależna	pełna	70,00 % w posiadaniu Comarch AG
Comarch Software und Beratung AG	jednostka zależna	pełna	92,32 % w posiadaniu Comarch AG
Comarch Schilling GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch Solutions GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG
SoftM France S.A.R.L.	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch Swiss AG	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch S.A.S.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Luxembourg S.A.R.L.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Panama Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu Comarch Inc.
Comarch Canada, Corp.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Middle East FZ-LLC	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch LLC	jednostka zależna	pełna	100,00 %
OOO Comarch	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
COMARCH CO., LTD (Wietnam)	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Oy	jednostka zależna	pełna	100,00 %

UAB Comarch	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch s.r.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
SouthForge Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
CA Consulting S.A.	jednostka zależna	pełna	99,90 %
Comarch Management Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	jednostka zależna	pełna	100,00 % ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych
Comarch Management Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	49,17 % w posiadaniu CCF FIZ, 26,65 % w posiadaniu Comarch S.A., 24,18 % akcji nabytych w celu umorzenia przez Comarch Management Sp. z o.o. SK-A
Bonus Management Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100,0 % w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Development Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100,0 % w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iMed24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iFin24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iReward24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
Infrastruktura24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iComarch24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
MKS Cracovia SSA*	jednostka zależna	pełna	49,15 %

*) Spółka MKS Cracovia SSA jest spółką zależną od Comarch S.A. na podstawie MSR 27 pkt 13d.

3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1. Sprawozdawczość wg segmentów za 12 miesięcy 2011 roku

Grupa Kapitałowa Comarch prowadzi sprawozdawczość według segmentów zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Segmenty operacyjne zostały określone na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej podlegających okresowym przeglądom dokonywanym przez członka kierownictwa odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych, w celu alokacji zasobów do poszczególnych segmentów i oceny ich działania.

Dla Grupy Kapitałowej Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności: sprzedaż systemów informatycznych (określaną dalej jako „Segment IT”), działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA, działalność w zakresie wykorzystania gospodarczego Internetu (określaną dalej jako „Segment Internet”) oraz działalność związaną z inwestowaniem na rynku kapitałowym i na rynku nieruchomości (określaną dalej jako „Segment Inwestycje”). Segment Inwestycje został wyodrębniony w pierwszym kwartale 2010 roku w związku ze wzrostem zakresu jego działalności. Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych. W III i IV kwartale 2011 r. dokonano zakupu specjalistycznego sprzętu medycznego związanego z planowanym od stycznia 2012 r. rozpoczęciem działalności Centrum Medycznego iMed24. Ze względu na istotną kwotę poniesionych nakładów inwestycyjnych z dniem 30 września 2011 r. wyodrębniono „Segment Medycyna” i zaprezentowano udział tego segmentu w aktywach, zobowiązaniach i wydatkach inwestycyjnych. W nocie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym „Segment Medycyna” został wyodrębniony z dniem 31 grudnia 2011 r, gdyż dopiero w czwartym kwartale poniesiono wydatki kosztowe związane z przygotowaniem do uruchomienia centrum medycznego.

Rozkład przychodów ze sprzedaży osiągniętych przez Grupę Kapitałową Comarch na przestrzeni roku 2011 przedstawiał się następująco: 19% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w pierwszym kwartale, 19% w drugim kwartale, 26% w trzecim kwartale oraz 36% w czwartym kwartale. Taki rozkład przychodów jest zgodny z tendencją obserwowaną w branży informatycznej.

Przychody, koszty i wynik finansowy

Pozycja	Segment IT**			Segment Internet	Segment Inwestycje***	Segment Sport	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki					
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym	505 886	219 200	23 124	1 238	4 904	11 866	-	766 218
<i>w tym:</i>								
<i>przychody ze sprzedaży:</i>	510 103	216 718	22 482	861	281	10 916	-	761 361
<i>na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT</i>	100 708	52 924	11 622	57	-	-	-	165 311
<i>na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość</i>	133 740	1 501	1 003	33	-	-	-	136 277
<i>na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi</i>	75 825	9 146	8 449	596	-	-	-	94 016
<i>na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities</i>	65 683	5 819	916	121	-	-	-	72 539
<i>na rzecz klientów z Sektora Publicznego</i>	66 185	-	454	2	-	-	-	66 641
<i>na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw</i>	67 498	147 328	-	-	-	-	-	214 826
<i>na rzecz pozostałych klientów</i>	464	-	38	52	281	10 916	-	11 751
<i>pozostałe przychody operacyjne</i>	534	2 300	836	37	-	950	-	4 657
<i>przychody finansowe</i>	(4 751)	182	(194)	340	4 623	-	-	200
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	-	3 336	12 279	2 270	970	8 151	(27 006)	-
Przychody segmentu ogółem*	505 886	222 536	35 403	3 508	5 874	20 017	(27 006)	766 218
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	426 738	260 615	26 667	8 784	1 579	16 816	-	741 199
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	-	3 336	12 279	2 270	970	8 151	(27 006)	-
Koszty segmentu ogółem*	426 738	263 951	38 946	11 054	2 549	24 967	(27 006)	741 199
Podatek bieżący	(8 017)	(59)	(231)	-	-	-	-	(8 307)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	2 362	5 374	-	68	-	(519)	-	7 285
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	(40)	-	-	-	-	-	-	(40)
Wynik netto	73 453	(36 100)	(3 774)	(7 478)	3 325	(5 469)	-	23 957
<i>w tym:</i>								
<i>wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</i>	73 451	(18 919)	(3 967)	(7 478)	3 318	(2 688)	-	43 717
<i>wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym</i>	2	(17 181)	193	-	7	(2 781)	-	(19 760)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

**) Spółka zdecydowała, że poczynając od 2010 roku będzie prezentować w Segmencie IT podział na rynki: polski, DACH oraz pozostałe.

***) Spółka zdecydowała, że poczynając od 2010 roku będzie prezentować oddzielnie Segment Inwestycje, który obejmuje spółki prowadzące działalność związaną z inwestowaniem w nieruchomości, zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch oraz działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym.

12 miesięcy 2011	Segment IT			Segment Internet	Segment Inwestycje	Segment Sport	Eliminacje	Segment Medycyna	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki						
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym	478 582	225 113	72 733	4 859	5 680	21 877	-	-	808 844
<i>w tym:</i>									
przychody ze sprzedaży:	480 412	213 255	72 011	4 451	313	14 170	-	-	784 612
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT	88 969	72 154	42 222	1 629	-	-	-	-	204 974
na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość	135 140	7 155	5 332	1 135	-	-	-	-	148 762
na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi	54 242	11 544	21 424	1 097	-	-	-	-	88 307
na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities	58 184	3 143	1 403	513	-	-	-	-	63 243
na rzecz klientów z Sektora Publicznego	70 757	-	435	1	-	-	-	-	71 193
na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw	72 390	118 943	-	-	-	-	-	-	191 333
na rzecz pozostałych klientów	730	316	1 195	76	313	14 170	-	-	16 800
pozostałe przychody operacyjne	2 837	11 858	772	39	8	7 707	-	-	23 221
przychody finansowe	(4 667)	-	(50)	369	5 359	-	-	-	1 011
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	-	3 526	24 046	2 737	1 078	8 432	(39 819)	-	-
Przychody segmentu ogółem*	478 582	228 639	96 779	7 596	6 758	30 309	(39 819)	-	808 844
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	413 040	241 750	75 402	9 858	2 057	25 567	-	530	768 204
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	-	3 526	24 046	2 737	1 078	8 432	(39 819)	-	-
Koszty segmentu ogółem*	413 040	245 276	99 448	12 595	3 135	33 999	(39 819)	530	768 204
Podatek bieżący	(11 523)	(12)	(829)	(55)	-	-	-	-	(12 419)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	3 288	2 979	-	141	-	-389	-	-	6 019
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	(38)	-	-	-	-	-	-	-	(38)
Wynik netto	57 269	(13 670)	(3 498)	(4 913)	3 623	(4 079)	-	(530)	34 202
<i>w tym:</i>									
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	57 268	(12 286)	(3 686)	(4 913)	3 623	(2 005)	-	(530)	37 471
wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym	1	(1 384)	188	-	-	(2 074)	-	-	(3 269)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2011 roku przedstawiają się następująco:

31 grudnia 2010 / 12 miesięcy 2010

	Segment IT			Segment Internet	Segment Inwestycje	Segment Sport	Ogółem
	Polska	DACH	Pozostałe				
Aktywa	573 334	132 797	29 849	10 747	174 559	46 819	968 105
Zobowiązania	306 010	59 381	3 367	756	499	13 903	383 916
Wydatki inwestycyjne	24 305	9 330	6 296	912	25 226	5 216	71 285
Amortyzacja	16 146	20 454	892	738	821	2 375	41 426

31 grudnia 2011 / 12 miesięcy 2011

	Segment IT			Segment Internet	Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna*	Ogółem
	Polska	DACH	Pozostałe					
Aktywa	537 539	195 468	47 664	9 703	165 808	47 226	19 476	1 022 884
Zobowiązania	324 007	44 793	8 105	1 654	2 231	14 896	15 972	411 658
Wydatki inwestycyjne	43 829	18 024	3 020	550	7 054	5 067	19 476	97 020
Amortyzacja	18 350	17 407	849	843	859	3 327	-	41 635

*) Zobowiązania dotyczą kredytu zaciągniętego przez spółkę iMed24 S.A. na sfinansowanie zakupu sprzętu medycznego. Do 31 grudnia 2011 r. sprzęt ten nie został przyjęty do użytkowania, dlatego w segmencie nie wykazano amortyzacji.

Ze względu na geograficzny podział działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Rejon DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), Europa – pozostałe kraje, Ameryka, Pozostałe kraje. Segment Sport, Segment Inwestycje i Segment Medycyna prowadzą działalność wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na to, że jedynie Segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w Segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Podział przychodów ze sprzedaży, aktywów oraz wydatków inwestycyjnych ogółem wg segmentów geograficznych jest zaprezentowany poniżej.

Przychody ze sprzedaży podstawowej - wg lokalizacji działalności

	12 miesięcy 2011		12 miesięcy 2010	
		%		%
Kraj /Polska/	499 346	63,6%	522 162	68,6%
Rejon DACH	213 255	27,2%	216 717	28,5%
Europa - pozostałe	44 086	5,6%	3 487	0,5%
Ameryka	24 547	3,1%	14 742	1,9%
Pozostałe kraje	3 378	0,5%	4 253	0,5%
RAZEM	784 612	100,0%	761 361	100,0%

Suma aktywów - wg lokalizacji działalności

	31 grudnia 2011 r.	%	31 grudnia 2010 r.	%
Kraj /Polska/	779 752	76,2%	805 459	83,2%
Rejon DACH	195 468	19,1%	132 797	13,7%
Europa - pozostałe	28 921	2,8%	13 078	1,4%
Ameryka	14 914	1,5%	6 014	0,6%
Pozostałe kraje	3 829	0,4%	10 757	1,1%
RAZEM	1 022 884	100,0%	968 105	100,0%

Wydatki inwestycyjne - wg lokalizacji działalności

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Kraj /Polska/	76 045	55 659
Rejon DACH	18 024	9 330
Europa - pozostałe	2 004	6 160
Ameryka	945	77
Pozostałe kraje	2	59
RAZEM	97 020	71 285

3.2. Rzeczowe aktywa trwałe

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Grunty, budynki i budowle	231 133	211 660
Środki transportu i urządzenia	52 411	42 997
Środki trwałe w budowie	39 307	17 721
Pozostałe	4 516	3 285
Zaliczki na środki trwałe w budowie	528	-
RAZEM	327 895	275 663

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują głównie nieruchomości i urządzenia posiadane przez Grupę Comarch. Na dzień 31 grudnia 2011 r. własnością Grupy jest sześć budynków biurowych położonych w Krakowie, w tym pięć w Specjalnej Strefie Ekonomicznej o powierzchni całkowitej 36 584 m. kw., dwa budynki biurowe położone w Warszawie o powierzchni całkowitej 2 582 m. kw., budynki biurowe w Łodzi, budynek biurowy i magazynowy w Lille oraz budynek mieszkalny przeznaczony do renowacji w Dreźnie. Grupa jest również w posiadaniu niezabudowanych nieruchomości gruntowych na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie o powierzchni ok. 3,5 ha. Środki trwałe w budowie na dzień 31 grudnia 2011 roku obejmują głównie nakłady związane z rozpoczętymi inwestycjami budowlanymi, nakłady na prace modernizacyjne obiektów użytkowanych przez Grupę oraz nabycie sprzętu medycznego dla centrum medycznego.

Spółka dominująca w 4 kwartale 2011 roku zakończyła rozpoczętą w listopadzie 2009 roku budowę kolejnego piątego budynku na terenie SSE w Krakowie. Budynek jest obecnie wykorzystywany na cele biurowe oraz do prowadzenia działalności związanej z medycyną (Centrum Medyczne iMed24) – oficjalne otwarcie Centrum Medycznego nastąpiło w lutym 2012 roku. Wartość ewidencyjna powstałej nieruchomości wynosi 27,9 mln zł.

W lipcu 2010 roku spółka Bonus Development Sp. z o.o. SK-A rozpoczęła rozbudowę budynku biurowego w Łodzi. Wartość tej inwestycji wynosi ok. 5 mln zł, prace budowlane zostały zakończone w trzecim kwartale 2011 roku i aktualnie trwają procedury odbioru budynku. Spółka Comarch AG jest w trakcie realizacji inwestycji w Dreźnie, polegającej na renowacji istniejącego budynku i przystosowaniu go do celów biurowych oraz na budowie nowego budynku, w którym powstanie Comarch Data Center. Prace budowlane rozpoczęły się pod koniec pierwszego kwartału 2011 roku, a planowany łączny koszt inwestycji wynosi ok. 10 mln EUR. Planowana data zakończenia to czwarty kwartał 2012 roku. Budynek biurowy nabyty w Lille przez Comarch SAS został dostosowany do funkcji biurowej i stanowi obecnie siedzibę spółki. Budynek magazynowy zostanie docelowo przekształcony w Comarch Data Center o powierzchni ok. 1 700 m. kw. Planowany koszt inwestycji wynosi ok. 5,5 mln EUR. Decyzja o terminie rozpoczęcia prac budowlanych zapadnie w 2012 roku.

3.3. Wartość firmy

Obejmuje wartość firmy ustaloną przy nabywaniu udziałów następujących spółek:

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Comarch Kraków	99	99
CDN Comarch	1 227	1 227
Comarch AG	1 900	1 900
Comarch Inc.	58	58
Comarch Software und Beratung AG	33 871	33 871
Razem	37 155	37 155

W związku z nabyciem w roku 2009 przez Comarch AG 80,89 % akcji spółki Comarch Software und Beratung AG powstała wartość firmy w wysokości 39 413 tys. zł. Wartość ta została zaktualizowana w wyniku przeprowadzonego na dzień 30 czerwca 2010 r. testu na utratę wartości i na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosi 33 871 tys. zł. Powyższa kwota stanowi nadwyżkę kosztów przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w zidentyfikowanych aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętych jednostek tworzących Grupę Comarch Software und Beratung. Koszt przejęcia obejmował premię z tytułu kontroli zapłaconą w związku z przejęciem kontroli nad Grupą Comarch Software und Beratung jak również kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów, przyszłego rozwoju rynku, powiększenia portfela produktów i przyłączenia wysokokwalifikowanych pracowników Grupy Comarch Software und Beratung. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny wynikających z nich przyszłych korzyści ekonomicznych. W ramach opisywanej transakcji Grupa przejęła również klientów i relacje z klientami Grupy Comarch Software und Beratung. Aktywa te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny ich wartości.

Na dzień przejęcia dokonano także oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych przez Grupę Comarch Software und Beratung, w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. W wyniku oszacowania wyodrębniono wartość oprogramowania o wartości godziwej na moment przejęcia 15 017 tys. EURO. Oprogramowanie to jest umarzone przez okres 5 lat a jego wartość bilansowa na 31 grudnia 2011 wynosi 26,5 milionów PLN.

Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2011 r. test na utratę wartości nie wykazał dalszej utraty wartości tego składnika aktywów. Szczegółowa metodologia zastosowana do przeprowadzenia testu zostanie opisana w raporcie rocznym.

3.4. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. Grupa posiada inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Stan na 1 stycznia 2010 r.	447
Zbycie udziałów	(185)
Udział w wyniku za 2010 rok	(90)
Stan na 31 grudnia 2010 r.	172
Stan na 1 stycznia 2011 r.	172
Udział w wyniku za 2011 rok	(144)
Stan na 31 grudnia 2011 r.	28

Wykazane na dzień 31 grudnia 2011 roku inwestycje w jednostkach stowarzyszonych obejmują nabyte we wrześniu 2008 roku przez CCF FIZ 2 000 udziałów spółki SolInteractive Sp. o.o. (obecnie SolInteractive S.A.). CCF FIZ posiada 30,72 % akcji w spółce SolInteractive S.A., której kapitał zakładowy wynosi 651 tys. PLN.

3.5. Inwestycje pozostałe

Głównym składnikiem inwestycji pozostałych na dzień 31 grudnia 2011 r. były posiadane przez Bonus Management Sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Development Sp. z o.o. SK-A udziały w spółce komandytowo-akcyjnej, w kwocie 1 000 tys. zł.

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
długoterminowe dłużne papiery wartościowe	-	-
pozostałe	1 106	1 106
Razem	1 106	1 106

3.6. Zapasy

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Materiały i surowce	394	332
Produkcja w toku	33 243	38 886
Towary	9 410	10 403
Zaliczki na towary	69	-
RAZEM	43 116	49 621

Koszt zapasów ujęty w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” w rachunku zysków i strat wyniósł 503 759 tys. zł (12 miesięcy 2011), 464 693 tys. zł (12 miesięcy 2010).

3.7. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Stan na początek roku	2 491	10 291
zwiększenia	93	10 669
zmniejszenia	(1 063)	(18 469)
Stan na 31 grudnia	1 521	2 491

W okresach objętych niniejszym raportem nie dokonywano odpisów z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży.

W dniu 31 grudnia 2011 r. na aktywa finansowe dostępne do sprzedaży składały się posiadane przez spółkę Comarch Management Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna jednostki uczestnictwa w funduszu rynku pieniężnego i papierów dłużnych, nabyte jako lokata wolnych środków pieniężnych. Obrót jednostkami uczestnictwa odbywa się poza rynkiem regulowanym. Cena nabycia jednostek uczestnictwa wynosiła 1 403 tys. zł, wycena wg wartości godziwej na 31 grudnia 2011 r. wynosiła 1 521 tys. zł.

Informacja na temat zamiaru zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży: spółka Comarch Management Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna zamierza zbyć posiadane aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w ciągu 6 miesięcy od dnia bilansowego.

3.8. Pochodne instrumenty finansowe

	31 grudnia 2011 r.		31 grudnia 2010 r.	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	-	686	383	-
	-	686	383	-
<i>Część krótkoterminowa</i>	-	686	383	-

Grupa posiadała kontrakty terminowe typu forward zawarte w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut. Na dzień 31 grudnia 2011 r. ww. instrumenty zostały wycenione w wartości godziwej ustalonej wg ceny rynkowej a

zmiany w wycenie zostały odniesione na wynik z operacji finansowych. Łączna wartość netto kontraktów forward otwartych na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniosła 4 900 tys. EUR oraz 1 200 tys. USD. Po dacie bilansu Grupa Comarch zawarła kontrakty forward na sprzedaż 1 100 tys. EUR oraz 700 tys. USD.

3.9. Należności handlowe oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Należności handlowe	288 139	274 062
Minus odpis aktualizujący wartość należności	(20 932)	(16 448)
Należności handlowe netto	267 207	257 614
Należności pozostałe	19 556	17 919
Rozliczenia międzyokresowe czynne	7 777	7 227
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	224	3 029
Pożyczki	1 737	1 838
Należności od podmiotów powiązanych	66	61
RAZEM	296 567	287 688
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>296 567</i>	<i>287 688</i>

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej. Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, ponieważ Grupa posiada dużą liczbę klientów. W 2011 roku Grupa ujęła odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w wysokości 13 649 tys. zł. Odpis ten ujęto w pozostałych kosztach operacyjnych w rachunku zysków i strat.

3.10. Kapitał zakładowy

	Ilość akcji (szt.)	Akcje zwykłe i uprzywilejowane	Akcje własne	Razem
Stan na 1 stycznia 2010 r.	7 960 596	7 960 596	-	7 960 596
Zarejestrowanie w dniu 31 marca 2010 roku przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki Comarch S.A.	91 041	91 041		91 041
Stan na 31 grudnia 2010 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637
Stan na 31 grudnia 2011 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637

Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 zł.

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się:

- 1) 864 800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75 200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2.

Akcje imienne serii A i B są uprzywilejowane co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję przypada 5 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Zamiana akcji imiennych na akcje na

okaziciela jest dopuszczalna. W przypadku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela tracą one wszelkie uprzywilejowanie. Zbycie akcji imiennej uprzywilejowanej powoduje wygaśnięcie związanego z nią uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu, przy czym nie powoduje wygaśnięcia uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu:

- a) zbycie na rzecz osób będących akcjonariuszami Spółki na dzień 18 marca 1998 roku,
- b) zbycie na rzecz zstępnych zbywcy,
- c) przejście własności akcji imiennej w wyniku spadkobrania.

Zbycie akcji imiennych wymaga zgody Zarządu udzielonej w formie pisemnej. Zbycie akcji bez zgody Zarządu jest możliwe na warunkach określonych w Statucie Comarch S.A.

Akcje na okaziciela mają prawo do 1 głosu na WZA. Zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne nie jest dopuszczalna.

3.10.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. według stanu na dzień przekazania raportu kwartalnego

- Janusz Filipiak posiada 2 620 010 akcji Comarch S.A. (32,54 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 192 010 głosów na WZA Spółki (41,16 %);

- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,51 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (28,12 %).

3.10.2. Zmiany w stanie kapitału zakładowego w IV kwartale 2011

- a) 7 października 2011 r.

BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Funduszu Inwestycyjnego Otwartego (dalej zwanego Funduszem) zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 7 października 2011 roku, wymieniony Fundusz stał się posiadaczem akcji zapewniających mniej niż 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. W dniach 6-7 października 2011 pozostałe Fundusze zarządzane przez Towarzystwo nie były w posiadaniu akcji spółki Comarch S.A.

W dniu 7 października 2011 roku w posiadaniu Funduszu znajdowało się łącznie 745 313 akcji, co stanowi 9,26% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 745 313 głosów, co stanowi 4,95% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

Spółka informowała o szczegółach raportem bieżącym nr 22/2011 z dnia 14 października 2011 r.

- b) 22 listopada 2011 r.

BZ WBK Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 22 listopada 2011 roku, klienci spółki stali się posiadaczami akcji zapewniających mniej niż 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A.

W dniu 22 listopada 2011 roku klienci BZ WBK Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 680 779, co stanowi 8,46% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 680 779 głosów, co stanowi 4,52% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

Spółka informowała o szczegółach raportem bieżącym nr 24/2011 z dnia 29 listopada 2011 r.

3.10.3. Zmiany w stanie kapitału zakładowego po dacie bilansu

Nie wystąpiły.

3.10.4. Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2011-2013

W dniu 28 czerwca 2010 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. podjęło uchwałę nr 23 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2011-2013. Celem Programu jest stworzenie dodatkowej motywacji dla Pracowników Kluczowych Grupy Kapitałowej poprzez przyznanie uprawnionym

premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program zostanie zrealizowany poprzez zaoferowanie Pracownikom Kluczowym kolejno w 2012 roku, w 2013 roku i w 2014 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2011 roku, a ceną emisyjną akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu i ilości akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu. Podstawą obliczenia wartości Opcji będzie wzrost kapitalizacji Spółki, liczony:

- dla 2011 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2010 roku,
- dla 2012 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku,
- dla 2013 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2013 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku,

gdzie średnia kapitalizacja Spółki w danym roku jest średnią arytmetyczną z dziennych kapitalizacji Spółki w danym roku, przy czym dzienna kapitalizacja Spółki jest iloczynem ilości akcji Spółki oraz giełdowego kursu zamknięcia akcji Spółki w danym dniu.

W czwartym kwartale roku poprzedzającego dany rok realizacji Programu, Rada Nadzorcza ustali w drodze uchwały listę Pracowników Kluczowych oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Lista Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych ustalane będą niezależnie dla każdego kolejnego roku trwania Programu. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Pracowników Kluczowych w danym roku realizacji Programu wynosić będzie 3,6 % (trzy i sześć dziesiątych procent) wzrostu kapitalizacji Spółki.

Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji począwszy od momentu przyznania opcji dla Pracowników Kluczowych za dany rok trwania programu.

Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce. Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

Ustalona pierwotnie na rok 2011 wartość opcji została w trzecim kwartale 2011 r. skorygowana w wyniku dokonania weryfikacji modelu wyceny opcji. Obecnie ustalona roczna wartość opcji wynosi 1 566 tys. zł i została ona rozpoznana jako koszt w rachunku wyników w roku 2011.

3.11. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Zobowiązania handlowe	91 879	105 345
Zaliczki otrzymane na poczet usług	1 809	712
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	555	693
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych obciążeń podatkowych	37 808	25 571
Zobowiązania inwestycyjne	2 720	4 566
Przychody przyszłych okresów	4 343	6 420
Pozostałe zobowiązania	5 334	5 389
Fundusze specjalne (ZFŚS i Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy)	1 244	1 116
Razem	145 692	149 812

Wartość godziwa zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej.

3.12. Kontrakty długoterminowe

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym	117 016	98 033
a) przychody z zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	27 058	68 573
b) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	88 129	28 654
c) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym- efekt rozliczenia zgodnie z MSR 11	1 830	806

Z uwagi, iż Spółka stosuje zasadę ustalania stopnia zaawansowania prac proporcjonalnie do udziału poniesionych kosztów w całości kosztów kontraktu, suma poniesionych kosztów oraz ujętych wyników odpowiada przychodom. Dokonano na koniec okresu sprawozdawczego wyceny kontraktów długoterminowych zgodnie ze stopniem zaawansowania prac.

3.13. Kredyty, pożyczki

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	88 895	84 804
Pożyczki	-	-
	88 895	84 804
Krótkoterminowe		
Kredyt w rachunku bieżącym	1 054	6 168
Pożyczki	25	25
Kredyty bankowe	26 356	6 896
	27 435	13 089
Kredyty, pożyczki ogółem	116 330	97 893

Kredyty inwestycyjne

W Grupie Comarch podmiot dominujący Comarch S.A. korzysta z następujących kredytów inwestycyjnych:

- kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie w wysokości 20 000 tys. zł zaciągnięty w 2004 roku na sfinansowanie I etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Okres kredytowania wynosi 10 lat, tj. do 2015 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. W dniu 5 stycznia 2009 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę EURO. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 1 749 tys. EUR, tj. 7 728 tys. zł.
- kredyt inwestycyjny w Kredyt Bank S.A. z siedzibą w Warszawie zaciągnięty w 2006 roku na finansowanie II etapu budowy nowych budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 80 % wartości inwestycji, maksymalnie 26 824 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, tj. do 2022 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 19 354 tys. zł.
- kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno -

biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 44 000 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat tj. do 2024 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu nastąpiło do dnia 30 września 2008 r. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. W dniu 5 października 2011 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę EURO (raport bieżący nr 21/2011). Po dokonaniu tej operacji kwota kredytu pozostałego do spłaty wynosiła 8 055 tys. EUR. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 7 900 tys. EUR, tj. 34 523 tys. zł.

- d) kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu nieruchomości gruntowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, zaciągnięty w 2007 roku. Wysokość kredytu wynosi 15 100 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 5 lat, tj. do 2012 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na nieruchomości będącej przedmiotem kredytowania oraz weksel in blanco. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kredytu przypadającego do spłaty wynosiła 15 100 tys. zł.
- e) kredyt inwestycyjny w Banku DnB NORD Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie IV etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 22 000 tys. zł, maksymalnie 80 % wartości inwestycji. Okres kredytowania wynosi 11 lat, tj. do 2021 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Do dnia 31 grudnia 2011 roku nastąpiło pełne wykorzystanie kredytu. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteki zwykła w kwocie 22 000 tys. zł oraz kaucyjna do kwoty 11 000 tys. zł ustanowione na nieruchomości objętej procesem inwestycyjnym i będącej przedmiotem kredytowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku oraz cesja praw z gwarancji dobrego wykonania kontraktu wystawionej na rzecz Comarch S.A. Do dnia sporządzenia raportu nastąpiło pełne wykorzystanie kredytu.

Spółka Comarch Software und Beratung AG ma przyznany limit na finansowanie działalności bieżącej w IBM Kreditbank w wysokości 300 tys. EUR. Na dzień 31 grudnia 2011 wykorzystanie kredytu wynosiło 237 tys. EUR, tj. 1 047 tys. zł.

Spółka iMed24 S.A. zaciągnęła w trzecim kwartale 2011 roku kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu sprzętu medycznego i wyposażenia gabinetów medycznych w związku z realizacją projektu NZOZ Centrum Medyczne iMed24 w Krakowie. Wysokość dostępnego kredytu wynosi 15 889 tys. zł, maksymalnie 90% wartości netto inwestycji. Okres kredytowania wynosi 7 lat, tj. do 2018 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu nastąpiło do 31 grudnia 2011. Zabezpieczeniem kredytu są zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej środków trwałych oraz poręczenie podmiotu dominującego tj. Comarch S.A. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 15 889 tys. zł.

Wartość zobowiązań z tytułu kredytów została ujęta w wysokości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek nie jest istotnie różna od wartości bilansowej. W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowej spłaty kapitału lub wypłaty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek, ani nie zostały naruszone inne warunki umów kredytów i pożyczek, uprawniające kredytodawcę do żądania wcześniejszej spłaty kredytu lub pożyczki.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej dotyczy kredytów oprocentowanych w oparciu o zmienną stopę procentową. Grupa prowadzi optymalizację kosztów odsetkowych poprzez stały monitoring struktury stóp procentowych i odpowiednie dopasowanie bazowej stopy procentowej kredytu.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej

Stan na 31 grudnia 2011 r.	do 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki	21 759	5 684	42 156	46 739	116 038
odsetki	(8)	-	-	-	(8)
	21 751	5 684	42 156	46 739	116 030

Struktura zapadalności kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych długoterminowych

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Od 1 do 2 lat	11 367	22 596
Od 2 do 5 lat	30 789	21 499
Powyżej 5 lat	46 739	40 709
	88 895	84 804

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
w walucie polskiej	50 661	91 725
w EUR (równowartość w zł)	65 669	6 168
	116 330	97 893

Efektywne stopy procentowe na dzień bilansowy:

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Kredyty bankowe	4,25%	4,43%
Pożyczki	0,00%	0,00%

Linie kredytowe w rachunku bieżącym (o zmiennym oprocentowaniu):

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Linie kredytowe w rachunku bieżącym przyznane, wygasające w ciągu jednego roku, w tym:	16 325	22 871
– wykorzystane na dzień bilansowy	1 054	6 168
– dostępne na dzień bilansowy	15 271	16 703

3.14. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 35 123 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2010 roku ich wartość wynosiła 39 255 tys. zł.

Ponadto według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie CA Consulting S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 1 350 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2010 roku ich wartość wynosiła 114 tys. zł.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Grupy Comarch Software und Beratung wynosiła 306 tys. EURO (tj. 1 353 tys. zł), na dzień 31 grudnia 2010 roku ich wartość wynosiła 403 tys. EURO (tj. 1 595 tys. zł).

Przyznane linie kredytowe na finansowanie działalności bieżącej (gwarancje, akredytywy, kredyt w rachunku bieżącym)

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Linie kredytowe*	88 789	85 307
	88 789	85 307

(*) zawierają linie kredytowe w rachunku bieżącym opisane w pkt. 3.13

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 6 490 tys. zł, z czego część jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2011 r. (1 751 tys. zł), w tym kwota utworzonych w roku 2011 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 1 489 tys. zł. Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie radców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi.

W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi w 2011 roku Grupa Comarch utworzyła odpisy aktualizujące wartość należności w kwocie 329 tys. zł.

Grupa Comarch na dzień 31 grudnia 2011 r. posiadała umowne zobowiązania do opłat z tytułu leasingu operacyjnego środków transportu i sprzętu komputerowego w kwocie 2 030 tys. zł.

3.15. Odroczonego podatek dochodowy

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
- różnice przejściowe	4 457	2 684
- aktywo z tytułu straty podatkowej	13 224	11 406
- aktywo z tytułu działalności w SSE	9 904	9 635
Razem	27 585	23 725
- <i>odniesione na wynik</i>	27 585	23 725

W trakcie roku 2011 r. dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2010 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 9 635 tys. zł (operacja ta powoduje spadek wyniku finansowego). Jednocześnie dokonano utworzenia aktywa w kwocie 9 904 tys. zł, które to aktywo będzie realizować się sukcesywnie (w postaci odpisów pomniejszających zysk netto Grupy), w proporcji do generowania przez Comarch S.A. dochodu podatkowego osiągniętego z działalności zwolnionej na przestrzeni roku 2012. Równocześnie, zgodnie z MSR 12, Spółka będzie regularnie dokonywać weryfikacji wyceny rozpoznanego Aktywa pod kątem możliwości jego realizacji oraz dalszego rozpoznania na kolejne okresy. Zwracamy uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w Jednostce dominującej ani w Grupie (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch.

W roku 2011 r. Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2010 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 3 975 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 5 705 tys. zł a także z tytułu straty podatkowej w kwocie 1 861 tys. zł.

Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto roku 2011 wyniósł +3 860 tys. zł.

	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Rezerwa na podatek odroczony		
- różnice przejściowe	6 146	2 304
- rezerwa z tytułu wyceny wartości godziwej aktywów rozpoznanych w wyniku przejścia Comarch SuB oraz wyceny nieruchomości MKS Cracovia SSA	11 082	16 257
- rezerwa z tytułu wyceny certyfikatów CCF FIZ	30 612	31 715
Razem	47 840	50 276
- odniesione na kapitał	5 430	5 430
- odniesione na wynik finansowy	36 758	34 019
- rezerwa z tytułu nabycia Comarch SuB	5 652	10 827

W związku z wyceną wartości aktywów netto CCF FIZ dokonano w roku 2011 częściowego rozwiązania utworzonej w latach poprzednich rezerwy w kwocie 1 103 tys. zł. Równocześnie dokonano utworzenia rezerwy na podatek odroczony z tytułu różnic przejściowych w kwocie 4 906 tys. zł i rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 1 064 tys. zł. W roku 2011 dokonano też częściowego rozwiązania rezerwy utworzonej w związku z nabyciem Comarch SuB w kwocie 5 175 tys. zł. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik netto za 2011 rok wyniósł +2 436 tys. zł.

Ogółem zmiany w podatku odroczonym spowodowały wzrost wyniku o 6 296 tys. zł.

3.16. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia

Krótkoterminowe	Koszty dotyczące okresu bieżącego, które zostaną poniesione w przyszłości	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na kary umowne i inne roszczenia	Rezerwy na urlopy	Rezerwy na nagrody pieniężne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2011	5 257	6 217	5 514	10 460	47 077	74 525
Zmiana:	(992)	4 706	3 625	2 441	3 237	13 017
- utworzenie rezerw	10 684	11 536	8 326	7 538	65 593	103 677
- wykorzystanie i rozwiązanie	(11 676)	(6 830)	(4 701)	(5 097)	(62 356)	(90 660)
Stan na 31 grudnia 2011	4 265	10 923	9 139	12 901	50 314	87 542

Wszystkie rezerwy zostały obliczone w oparciu o wiarygodny szacunek dokonany na dzień bilansowy.

3.17. Zysk na akcję

	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Zysk netto za okres przypadający na akcjonariuszy Spółki	37 471	43 717
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	8 051	8 029
Podstawowy zysk (strata) na akcję zwykłą (w zł)	4,65	5,44
Rozwodniona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	8 051	8 029
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję (w zł)	4,65	5,44

Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2011" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku, gdzie wagą jest ilość dni. Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2010" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku, gdzie wagą jest ilość dni.

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2011" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości potencjalnych akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, przyznanych za rok 2011. Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2010" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości potencjalnych akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, przyznanych za rok 2010.

4. Noty dodatkowe

4.1. Informacje o akcjonariuszach posiadających co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące

4.1.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A., wg stanu na dzień 29 lutego 2012 r.

- Janusz Filipiak posiada 2 620 010 akcji Comarch S.A. (32,54 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 192 010 głosów na WZA Spółki (41,16 %);

- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,51 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (28,12 %);

4.1.2. Zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji emitenta w okresie od przekazania poprzedniego raportu okresowego, tj. od 14.11.2011 r.

Podmiot	Stan na 29 lutego 2012 r.				Stan na 14 listopada 2011 r.			
	Akcje (szt.)	Udział w kapitale zakł. (%)	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w kapitale zakł. (%)	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	2 620 010	32,54	6 192 010	41,16	2 620 010	32,54	6 192 010	41,16
Elżbieta Filipiak	846 000	10,51	4 230 000	28,12	846 000	10,51	4 230 000	28,12
Klienci BZ WBK AM S.A., w tym akcje Comarch S.A. będące w posiadaniu BZ WBK TFI S.A.	680 779	8,46	680 779	4,52	1 416 423	17,59	1 416 423	9,41
	745 313	9,26	745 313	4,95	745 313	9,26	745 313	4,95

4.1.3. Zmiany w stanie posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące Comarch S.A. w okresie od 14 listopada 2011 do 29 lutego 2012 roku

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień opublikowania skonsolidowanego raportu za trzy kwartały 2011 roku, tj. 14 listopada 2011 r. oraz w dniu 29 lutego 2012 roku, zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami.

Osoby zarządzające i nadzorujące	Funkcja	Stan na 29 lutego 2012 r.		Stan na 14 listopada 2011 r.	
		Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	2 620 010	41,16	2 620 010	41,16
Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	846 000	28,12	846 000	28,12
Piotr Piątosza	Wiceprezes Zarządu	16 845	0,11	16 845	0,11
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	40 569	0,52	40 569	0,52
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	6 069	0,04
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	28 141	0,19	28 141	0,19
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	6 069	0,04
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	6 069	0,04
Ilość wyemitowanych akcji		8 051 637	100,00	8 051 637	100,00

4.2. Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

4.2.1. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W trakcie roku 2011 r. dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2010 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 9 635 tys. zł (operacja ta powoduje spadek wyniku finansowego). W roku 2011 r. Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2010 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 3 975 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 5 705 tys. zł a także z tytułu straty podatkowej w kwocie 1 861 tys. zł. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto roku 2011 wyniósł +3 860 tys. zł.

4.2.2. Wycena różnic kursowych

Istotny wpływ na przychody i wyniki Grupy Comarch w 2011 roku miało osłabienie się kursu PLN wobec walut EUR i USD mające miejsce w trzecim i czwartym kwartale. Różnice kursowe zrealizowane oraz wycena bilansowa należności na dzień 31 grudnia 2011 r. zwiększyły przychody i wyniki finansowe Grupy Comarch osiągnięte w okresie 12 miesięcy 2011 roku o 14 563 tys. zł (z czego na niezrealizowane różnice kursowe przypada 10 668 tys. zł).

4.2.3. Sprzedaż zawodników MKS Cracovia SSA

Sprzedaż kart zawodniczych zawodników MKS Cracovia SSA zwiększyła w okresie 12 miesięcy 2011 roku pozostałe przychody operacyjne Grupy Comarch o 9 220 tys. zł, natomiast wynik operacyjny o 6 903 tys. zł.

4.3. Inne wydarzenia IV kwartału 2011 roku

4.3.1. Porozumienie w sprawie objęcia akcji w podwyższonym kapitale w spółce MKS Cracovia SSA

W dniu 15 grudnia 2011 r. zostało podpisane porozumienie w sprawie objęcia akcji nowej emisji oraz realizacji uprawnień z warrantów subskrypcyjnych pomiędzy Comarch S.A. a MKS Cracovia SSA.

Comarch S.A. zobowiązuje się do objęcia akcji wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego MKS Cracovia SSA w następujący sposób:

- 38 631 akcji zwykłych imiennych serii E – jako realizację uprawnienia wynikającego z objęcia 38 631 warrantów subskrypcyjnych imiennych serii A; objęcie nastąpi do dnia 31.03.2012 roku – w zakresie uprawnienia z warrantów subskrypcyjnych serii A,
- 11 400 akcji zwykłych imiennych serii F – jako realizację uprawnienia wynikającego z objęcia 11 400 warrantów subskrypcyjnych imiennych serii B; objęcie nastąpi do dnia 31.03.2013 roku – w zakresie uprawnienia z warrantów subskrypcyjnych serii B,
- 22 800 akcji zwykłych imiennych serii G – jako realizację uprawnienia wynikającego z objęcia 22 800 warrantów subskrypcyjnych imiennych serii C; objęcie nastąpi do dnia 31.12.2013 roku – w zakresie uprawnienia z warrantów subskrypcyjnych serii C.

Comarch S.A. zobowiązuje się objąć ww. akcje w zamian za wkład pieniężny, który stanowić będzie wpłata gotówkowa w wysokości 29 999 817 złotych uiszczona zgodnie z następującym harmonogramem:

- kwota 15 912 495 złotych tytułem objęcia ww. akcji do dnia 31.03.2012 roku,
- kwota 4 695 774 złotych tytułem objęcia ww. akcji do dnia 31.03.2013 roku,
- kwota 9 391 548 złotych tytułem objęcia ww. akcji do dnia 31.12.2013 roku.

W rezultacie realizacji powyższej umowy udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym MKS Cracovia SSA wzrośnie z 49,15 % do 66,11 %.

Spółka informowała o szczegółach porozumienia w raporcie bieżącym nr 25/2011 z dnia 16 grudnia 2011 r.

4.4. Zdarzenia po dacie bilansu

4.4.1. Terminy raportów okresowych

Dnia 16 stycznia 2012 r. (RB-1-2012) Zarząd Comarch S.A. określił następujące stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2012 roku:

Skonsolidowane raporty kwartalne zawierające skrócone skonsolidowane sprawozdania finansowe i skrócone jednostkowe sprawozdania finansowe:

- 1) IV kwartał 2011 w dniu 29.02.2012
- 2) I kwartał 2012 w dniu 15.05.2012
- 3) II kwartał 2012 - Zgodnie z zasadami § 101 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, Comarch S.A. nie będzie publikować raportu kwartalnego i skonsolidowanego raportu kwartalnego za II kwartał 2012 r.
- 4) III kwartał 2012 w dniu 14.11.2012

RAPORTY ROCZNE I PÓŁROCZNE:

- 1) Skonsolidowany raport półroczny zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe za I półrocze 2012 roku w dniu 31.08.2012
- 2) Raport roczny za 2011 rok w dniu 30.04.2012
- 3) Skonsolidowany raport roczny za 2011 rok w dniu 30.04.2012

4.4.2. Zakup spółki A-MEA

Dnia 27 stycznia 2012 r. Comarch S.A. poinformowała (RB-2-2012 z dnia 27 stycznia 2012 r.), że CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A ("CASA"), spółka zależna Comarch S.A., zakupiła 100 000 akcji zwykłych na okaziciela spółki A-MEA Informatik AG ("A-MEA") o wartości nominalnej 1 CHF (3.5147 PLN).

Łączna cena nabycia nie przekroczyła sumy 2 mln CHF (ok. 7.03 mln PLN) oraz wartości kapitałów własnych A-MEA. W wyniku powyższej transakcji CASA posiada 100 000, tj. 100 % akcji spółki A-MEA, uprawniających do 100 000, tj. 100 % wszystkich głosów na walnym zgromadzeniu spółki. A-MEA jest firmą z długoletnim doświadczeniem w zakresie sprzedaży i wdrażania rozwiązań ERP, w tym Comarch ERP Enterprise.

4.4.3. Umowa objęcia akcji MKS Cracovia SSA

Z dniem 24 lutego 2012 r. została podpisana umowa objęcia akcji serii E w kapitale zakładowym spółki MKS Cracovia SSA (raport bieżący nr 3/2012 z 27 lutego 2012 r. i korekta z 29 lutego 2012 r.). MKS Cracovia SSA złożyła Comarch S.A. ofertę objęcia akcji serii E w łącznej liczbie 38 631 sztuk o wartości nominalnej 100 zł. MKS Cracovia SSA zaoferowała Comarch S.A. objęcie akcji serii E po cenie emisyjnej wynoszącej łącznie 15 912 495,21 zł, tj. za cenę emisyjną wynoszącą 411,91 zł za jedną akcję serii E. Cena emisyjna powyższych akcji serii E została pokryta wkładem pieniężnym w wysokości 15 912 495,21 zł dokonany przez Comarch S.A. w dniu 27 lutego 2012 r. Po rejestracji podwyższenia kapitału MKS Cracovia SSA, Comarch S.A. będzie dysponować 59,82 % głosów na WZA spółki.

4.4.1. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Spółka Comarch S.A. zawarła w okresie od 1 stycznia 2012 roku do dnia 29 lutego 2012 roku kontrakty terminowe na sprzedaż 1 100 tys. EUR oraz 700 tys. USD. Wartość netto kontraktów terminowych nierozliczonych na dzień 29 lutego 2012 roku wynosiła 5 000 tys. EUR oraz 1 700 tys. USD. Na dzień 29 lutego 2012 roku wycena otwartych kontraktów terminowych wyniosła 1 945 tys. zł. Kontrakty zapadają w terminie do 18 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez Comarch S.A. kontraktami, w których wynagrodzenie ustalone jest w walutach obcych.

4.5. Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej

W IV kwartale 2011 r. spółki Grupy nie wystąpiły z powództwem ani nie były pozwane w postępowaniach spełniających kryteria określone w § 87 ust. 7 pkt 7a) i 7b) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 6 490 tys. zł, z czego część jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2011 r. (1 751 tys. zł), w tym kwota utworzonych w roku 2011 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 1 489 tys. zł. Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie radców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi.

4.6. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych

Zarząd nie podał prognozy wyników na IV kwartał 2011 roku.

4.7. Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na warunkach innych niż rynkowe

Nie wystąpiły.

4.8. Informacje o udzielonych przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeniach za zobowiązania osób trzecich lub udzielonych gwarancjach

a) W związku z zawarciem umowy z E-Plus w sierpniu 2010 roku została udzielona przez Spółkę gwarancja dla E-Plus Mobilfunk GmbH&Co. KG. Gwarancja została udzielona na czas trwania kontraktu z E-Plus i gwarantuje należyte wykonanie przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., wszelkich zobowiązań spółki Comarch AG wynikających z umowy. Wysokość gwarancji jest równa wartości umowy z E-Plus, w pierwotnym okresie obowiązywania umowy jest to kwota ok. 42 025 286 Euro, tj. 166 953 854 PLN. Warunki finansowe, na jakich została udzielona gwarancja, nie odbiegają od warunków rynkowych.

- b) W związku z udzieleniem CA Consulting S.A., spółce zależnej Comarch S.A. przez DnB Nord Polska S.A. limitu kredytowego na wystawianie gwarancji bankowych, w dniu 13 maja 2010 roku zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla DnB Nord Polska S.A. za zobowiązania spółki CA Consulting S.A. wynikające z udzielonego limitu kredytowego. Poręczenie zostało udzielone na kwotę 2 000 000 zł do dnia 28 marca 2014 roku. W dniu 02 lutego 2012 r. w związku z przedłużeniem okresu ważności limitu kredytowego poręczenie zostało przedłużone do dnia 28 lutego 2017 roku.
- c) W związku z zakupem specjalistycznego sprzętu medycznego przez iMed24 S.A., spółkę zależną Comarch S.A., Spółka dominująca udzieliła w dniu 31 marca 2011 r. poręczenia za powyższe zobowiązania spółki iMed24 S.A. Poręczenie zostało udzielone na łączną kwotę 14,1 mln zł do czasu zapłaty przez iMed24 S.A. pełnej kwoty wynagrodzenia. W dniu 7 listopada 2011 spółka iMed24 dokonała zapłaty ww. wynagrodzenia, tym samym poręczenie wygasło.
- d) W związku z zawarciem przez Comarch Software und Beratung AG, spółkę zależną Comarch S.A., umów leasingu, zostało udzielone przez Spółkę dominującą poręczenie za zobowiązania Comarch Software und Beratung AG wynikające z tych umów dla IBM Deutschland Kreditbank GmbH i IBM Deutschland GmbH. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 300 tys. EUR i jest ważne do dnia 31 sierpnia 2012.
- e) W związku z zawarciem przez Comarch Inc., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z Enterprise Holdings Inc. na wdrożenie, hosting i utrzymanie systemu lojalnościowego, w dniu 28 kwietnia 2011 roku zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla Enterprise Holdings Inc. za zobowiązania spółki Comarch Inc. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 3 mln USD i jest ważne przez czas trwania umowy z Enterprise Holdings Inc. tj. do listopada 2016.
- f) W związku z zawarciem przez iMed24 S.A., iFin24 S.A., iReward24 S.A. i CA Consulting S.A., spółki zależne Comarch S.A., umów z BP Europa SE na obsługę kart paliwowych, w dniu 30 maja 2011 r. zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla BP Europa SE za zobowiązania spółek zależnych iMed24 S.A., iFin24 S.A., iReward24 S.A., CA Consulting S.A. wynikające z powyższych umów. Poręczenie zostało udzielone do łącznej kwoty 175 tys. PLN i jest ważne do dnia 31 maja 2012.
- g) W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z Belgacom International Carrier Services (Belgia) na sprzedaż licencji i wdrożenie Comarch Network & Service Inventory, Comarch Next Generation Service Assurance, Comarch OSS Mediations oraz sprzedaż licencji Comarch SLA Management, w dniu 11 sierpnia 2011 zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla Belgacom International Carrier Services (Belgia) za zobowiązania Comarch AG wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań Comarch AG wynikających z umowy do dnia 31 marca 2014 r.
- h) W związku z zawarciem przez iMed24 S.A., spółkę zależną Comarch S.A. umowy kredytu inwestycyjnego z Bankiem Pekao S.A., na podstawie której Bank Pekao S.A. udzielił spółce iMed24 S.A. finansowania w wysokości 15 888 666,42 PLN, w dniu 1 września 2011 r. spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania spółki zależnej iMed24 S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 23 832 999,63 PLN i jest ważne maksymalnie do dnia 31 grudnia 2021 r.
- i) W związku z zawarciem przez Comarch Software und Beratung AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy leasingu, zostało w dniu 1 stycznia 2012 udzielone przez Spółkę dominującą poręczenie za zobowiązania Comarch Software und Beratung AG wynikające z tej umowy dla IBM Deutschland GmbH. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 147 669 EUR i jest ważne do dnia 31 marca 2015.

4.9. Inne informacje istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku Comarch S.A. ani spółki zależne nie były stroną opcji walutowych.

W IV kwartale 2011 roku spółka Comarch S.A. nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń na podstawie §88 MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” ani na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych.

5. Opis istotnych dokonań i niepowodzeń oraz czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy Grupy Comarch w IV kwartale 2011 roku oraz czynników, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

5.1. Przychody ze sprzedaży i wynik finansowy

W czwartym kwartale 2011 roku Grupa Comarch zwiększyła przychody ze sprzedaży o 6,8 % i osiągnęła wyniki finansowe lepsze niż w czwartym kwartale roku poprzedniego. Przychody ze sprzedaży wzrosły o 18 mln zł i osiągnęły wartość 282 mln zł, zysk operacyjny wyniósł 39,8 mln zł i był większy o 19,2 mln zł, tj. o 93,2 % niż w czwartym kwartale 2010 roku. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki osiągnął wartość 40,9 mln zł i był wyższy o 9,98 mln zł od osiągniętego w Q4 2010. Rentowność operacyjna wyniosła w czwartym kwartale 2011 roku +14,10 %, natomiast rentowność netto +14,51 %.

Dzięki bardzo dobrym wynikom finansowym osiągniętym w Q3 i Q4 2011, Grupa Comarch odrobiła z nawiązką straty poniesione w pierwszym półroczu 2011. W okresie czterech kwartałów 2011 roku przychody Grupy Comarch wzrosły o 23,3 mln zł, tj. o 3,1 % w porównaniu do 2010 roku i osiągnęły wartość 784,6 mln zł. Zysk operacyjny wyniósł w 2011 roku 39,6 mln zł i był o 59,7 % wyższy niż w 2010 roku. Wynik netto przypadający na akcjonariuszy Spółki wyniósł 37,4 mln zł i był o 14,3 % gorszy od osiągniętego w roku poprzednim. Rentowność operacyjna w 2011 roku osiągnęła poziom 5,1 %, natomiast rentowność netto 4,8 %, w porównaniu do odpowiednio 3,3 % i 5,7% w roku ubiegłym.

Bardzo istotny wpływ na przychody i wyniki Grupy Comarch w trzecim i czwartym kwartale 2011 roku miało osłabienie się polskiej waluty PLN w stosunku do walut EUR i USD. Wycena bilansowa niezrealizowanych różnic kursowych na dzień 31 grudnia 2011 roku zwiększyła przychody i wyniki Grupy Comarch osiągnięte w 2011 roku o 10,7 mln zł.

Do pozostałych czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięte przez Comarch wyniki finansowe należą:

- a) Konsolidacja Grupy Comarch Software und Beratung (dalej: Grupa CSuB).
Przychody ze sprzedaży Grupy CSuB w 2011 roku były niższe o ok. 8,4 mln EUR niż w podobnym okresie roku poprzedniego i powiększyły przychody ze sprzedaży Grupy Comarch o 119,2 mln zł (w porównaniu do 148,3 mln zł w roku 2010). Wpływ konsolidacji Grupy CSuB na wynik operacyjny Grupy Comarch w 2011 wyniósł minus 20,8 mln zł (w 2010: minus 26,9 mln zł), a na wynik netto przypadający na akcjonariuszy Comarch minus 16,6 mln zł (w 2010: minus 11,6 mln zł). Należy uwzględnić fakt, iż na akcjonariuszy Comarch S.A. przypada obecnie większa część wyniku netto CSuB AG niż w roku poprzednim, ze względu na (i) podniesienie kapitału Comarch Software und Beratung AG w Q3 2011 i objęcie większości nowych akcji przez Comarch AG, przez co udział Comarch w wyniku CSuB AG wzrósł z 80,9 % do 92,3 % oraz (ii) fakt, iż obecnie Comarch S.A. posiada 100% akcji Comarch AG, spółki będącej bezpośrednim akcjonariuszem większościowym w CSuB AG - w poprzednim roku było to 60%;
- b) Koszty funkcjonowania spółek założonych przez CCF FIZ i prowadzących nowe projekty informatyczne.
Ze względu na zwiększony poziom przychodów i zmniejszenie kosztów działalności tych spółek, ich negatywny wpływ na wynik operacyjny i netto Grupy Comarch był mniejszy niż w 2010 roku i wyniósł w opisywanym okresie odpowiednio minus 7,6 mln zł i minus 1,8 mln zł. W tej wartości uwzględnione są zwiększone w drugim półroczu 2011 zwiększone koszty działalności iMED24 S.A., związane z uruchomieniem nowoczesnego centrum medycznego w Krakowie. Ww. projekt inwestycyjny w okresie najbliższych kwartałów będzie miał istotny wpływ na zwiększenie poziomu kosztów działalności Grupy Comarch;
- c) Wycena programu opcji menedżerskich, opisanego szczegółowo w punkcie 3.10.4 niniejszego sprawozdania.
Uwzględnienie wyceny programu opcyjnego w okresie 12 miesięcy 2011 roku zwiększyło koszty o 1,6 mln zł (2,6 mln zł w porównywalnym okresie 2010 roku);

d) Zawiązanie i rozwiązanie aktywa i rezerw na podatek odroczony, opisane szczegółowo w punkcie 3.15 niniejszego sprawozdania.
 Łączny wpływ tych operacji na wynik netto Grupy Comarch w okresie 12 miesięcy 2011 roku wyniósł 6,3 mln zł (8 mln zł w 2010 roku).

e) Sprzedaż kart zawodniczych zawodników MKS Cracovia SSA.
 Zwiększyła ona w okresie 12 miesięcy 2011 roku pozostałe przychody operacyjne Grupy Comarch o 9 220 tys. zł, natomiast wynik operacyjny o 6 903 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia czynniki i zdarzenia mające znaczący wpływ na osiągnięte przez Grupę Comarch wyniki finansowe.

	Q1-Q4 2011	Q1-Q4 2010	Q4 2011	Q4 2010
Przychody ze sprzedaży CSuB	119 204	148 332	32 862	41 620
Wynik operacyjny CSuB	-20 829	-26 914	887	-3 465
Wynik netto Grupy CSuB przypadający na akcjonariuszy Comarch	-16 635	-11 592	1 503	-1 287
Wynik operacyjny CCF FIZ oraz objętych konsolidacją spółek, w których CCF FIZ jest akcjonariuszem	-7 605	-9 265	-1 318	-1 562
Wynik netto CCF FIZ oraz objętych konsolidacją spółek, w których CCF FIZ jest akcjonariuszem	-1 791	-3 681	-3 599	-3
Utworzenie odpisu z tytułu utraty wartości firmy	0	-5 542	0	0
Wpływ na wynik kosztów opcji menedżerskich	-1 566	-2 643	-198	-661
Wpływ na wynik aktywa na podatek odroczony z tytułu działalności w SSE	269	642	5 087	5 294
Wpływ na wynik sprzedaży kart zawodników MKS Cracovia SSA	6 903	-	-	-
Wpływ na wynik aktywów i rezerw na podatek odroczony z tyt. różnic przejściowych oraz aktywa z tytułu straty podatkowej w spółkach zależnych	6 027	6 672	1 957	6 844

Odnotowany przez Grupę w 2011 roku wyższy niż w roku poprzednim zysk operacyjny jest związany z realizacją przez Grupę zwiększonej ilości projektów informatycznych, będących wynikiem pozyskanych w poprzednich okresach kontraktów. Dla osiągnięcia tego celu Grupa zwiększyła poziom kosztów w pierwszym półroczu 2011 roku, co spowodowało w tym okresie osiągnięcie znaczącej straty operacyjnej. Efektem tych działań są jednak bardzo dobre wyniki finansowe osiągnięte przez Grupę w trzecim i czwartym kwartale 2011 roku. Godny uwagi jest fakt, iż pomimo zwiększonych kosztów działalności, Grupa Comarch wypracowała w ciągu 12 miesięcy 2011 roku zysk EBITDA o wartości 81,3 mln zł, wyższej o 22,7 % niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (66,2 mln zł).

W 2011 roku Grupa Comarch kontrolowała wielkość zatrudnienia, po jego istotnym wzroście w 2010 roku. Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa Comarch (bez pracowników Grupy CSuB oraz MKS Cracovia SSA) zatrudniała 3 196 osób, tj. o 52 osoby więcej niż na koniec 2010 roku. Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa CSuB zatrudniała 250 osób, tj. o 68 osób mniej niż na koniec poprzedniego roku. Zwiększony obecnie poziom zatrudnienia i kosztów jest konieczny do realizacji zawartych kontraktów i zaowocuje wzrostem przychodów ze sprzedaży w kolejnych okresach.

Osiągnięte na podstawowej działalności wyniki finansowe Grupy potwierdzają skuteczność realizowanej strategii zakładającej:

- a) sprzedaż rozwiązań informatycznych opartych w znaczącej części na własnych produktach,
- b) rozwój sprzedaży coraz większej ilości produktów na rynkach zagranicznych, w szczególności w Europie Zachodniej,

c) stałe ulepszanie operacyjnej efektywności działania poprzez doskonalenie procedur i racjonalizację kosztów.

Bardzo dobra sytuacja finansowa Grupy Comarch pozwala na inwestycje w nowe produkty i usługi informatyczne, jak również gwarantuje bezpieczeństwo działalności w przypadku zmiennej sytuacji makroekonomicznej w Polsce i na świecie. Grupa świadomie ponosi koszty rozwoju nowych produktów oraz rozwoju działalności na rynkach zagranicznych, inwestując w ten sposób w budowanie przewagi konkurencyjnej na przyszłość.

5.2. Struktura przychodów

Struktura przychodów wg rodzaju

W czwartym kwartale 2011 roku Grupa odnotowała znaczący wzrost popytu na oprogramowanie i usługi własne. Przychody ze sprzedaży oprogramowania własnego wzrosły o 57,3 %, a przychody ze sprzedaży usług o 12,1 % w porównaniu do czwartego kwartału 2010 roku. Przychody ze sprzedaży oprogramowania obcego spadły o 15,7 mln zł, tj. 39 %. Sprzedaż sprzętu komputerowego spadła o 10,4 mln zł, tj. o 40,3 %. Wzrost pozostałej sprzedaży (o 4,2 mln zł, tj. o 216,4 %) ma charakter sezonowy i nie ma istotnego znaczenia dla sytuacji finansowej Grupy Comarch.

Struktura sprzedaży wg rodzaju	Q4 2011	%	Q4 2010	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Usługi	179 552	63,6%	160 171	60,7%	19 381	12,1%
Software własny	56 340	20,0%	35 821	13,6%	20 519	57,3%
Software obcy	24 487	8,7%	40 137	15,2%	-15 650	-39,0%
Hardware	15 470	5,5%	25 907	9,8%	-10 437	-40,3%
Pozostałe	6 169	2,2%	1 950	0,7%	4 219	216,4%
Razem	282 018	100,0%	263 986	100,0%	18 032	6,8%

W okresie czterech kwartałów 2011 roku Grupa odnotowała wzrost przychodów ze sprzedaży usług własnych (o 44,9 mln zł, tj. o 8,8 %) oraz wzrost przychodów ze sprzedaży oprogramowania własnego (o 18,6 mln zł, tj. o 20,4 %). Przychody ze sprzedaży oprogramowania obcego spadły o 25 mln zł, tj. o 31,7 %, co jest efektem zmniejszonych zamówień na sprzedaż oprogramowania Microsoft. Sprzedaż sprzętu komputerowego spadła o 20,2 mln zł, tj. o 32,7 %. Pozostała sprzedaż zwiększyła się o 4,9 mln zł, tj. o 31,4 %, głównie dzięki zwiększonym przychodom ze sprzedaży MKS Cracovia SSA oraz przejściowemu efektowi zmiany w 2011 roku zasad ewidencjonowania przychodów z transmisji telewizyjnych.

Struktura sprzedaży wg rodzaju	Q1-Q4 2011	%	Q1-Q4 2010	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Usługi	558 333	71,2%	513 387	67,4%	44 946	8,8%
Software własny	110 073	14,0%	91 460	12,0%	18 613	20,4%
Software obcy	53 939	6,9%	78 983	10,4%	-25 044	-31,7%
Hardware	41 615	5,3%	61 809	8,1%	-20 194	-32,7%
Pozostałe	20 652	2,6%	15 722	2,1%	4 930	31,4%
Razem	784 612	100,0%	761 361	100,0%	23 251	3,1%

Struktura przychodów wg odbiorców

W czwartym kwartale 2011 roku przychody ze sprzedaży Grupy Comarch do odbiorców z sektora TMT wyniosły 79,3 mln zł (wzrost o 18,9 mln zł, tj. o 31,4 % w porównaniu do Q4 2010), tym samym ich udział w sprzedaży ogółem wzrósł z 22,9 % na 28,1 %. Duży wzrost przychodów ze sprzedaży do klientów z sektora TMT jest efektem realizowania w Q4 kontraktów o znacznej wartości zawartych w 2010 roku (m.in. kontrakt z E-Plus). Wzrost przychodów nastąpił również w przypadku odbiorców z sektora finansowo-bankowego (wzrost o 5,9 mln zł, tj. o 14,2 %), ich udział w sprzedaży ogółem wynosi obecnie 16,8 % (wobec 15,7 % rok wcześniej). Sprzedaż do instytucji publicznych znacznie wzrosła (o 15,4 mln zł, tj. o 57,9 %), co jest efektem zakończenia w Q4 2011 realizacji kilku kontraktów o znacznej wartości. Klienci z sektora handel i usługi zakupili produkty i usługi o wartości o 19,6 mln zł, tj. o 39,6 % mniejszej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Jest to spowodowane mniejszą niż w Q4 2010 sprzedażą oprogramowania obcego do klientów z tego sektora. Sprzedaż do małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce oraz do przedsiębiorstw przemysłowych w Q4 2011 pozostała na podobnym do ubiegłorocznego poziomie. Spadek sprzedaży nastąpił w przypadku klientów z sektora małych i średnich przedsiębiorstw w rejonie DACH (o 7,8 mln zł, tj. o 19,1 %), ich udział w sprzedaży ogółem wynosi obecnie 11,7 % (15,4 % rok wcześniej). Jest to spowodowane trwającym nadal procesem restrukturyzacji spółki Comarch Software und Beratung AG. Wzrost przychodów ze sprzedaży dla pozostałych klientów (o 4,7 mln zł, tj. 1720,7 %) to głównie efekt zwiększenia przychodów ze sprzedaży przez MKS Cracovia SSA oraz zmiany w 2011 roku zasad ewidencjonowania przychodów z transmisji telewizyjnych.

Struktura sprzedaży wg sektorów	Q4 2011	%	Q4 2010	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Telekomunikacja, Media, IT	79 318	28,1%	60 371	22,9%	18 947	31,4%
Finanse i Bankowość	47 255	16,8%	41 370	15,7%	5 885	14,2%
Handel i Usługi	29 840	10,6%	49 425	18,7%	-19 585	-39,6%
Przemysł & Utilities	17 428	6,2%	17 310	6,5%	118	0,7%
Sektor publiczny	42 094	14,9%	26 654	10,1%	15 440	57,9%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - Polska	28 287	10,0%	27 969	10,6%	318	1,1%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - DACH	32 862	11,7%	40 616	15,4%	-7 754	-19,1%
Pozostałe	4 934	1,7%	271	0,1%	4 663	1720,7%
Razem	282 018	100,0%	263 986	100,0%	18 032	6,8%

W 2011 roku największe wartościowo zmiany w zakresie struktury sprzedaży wg sektorów wystąpiły w przypadku sprzedaży do klientów z sektora TMT (wzrost o 39,7 mln zł, tj. o 24,1 %, osiągnięty w wyniku realizacji dużej ilości kontraktów na rynkach zagranicznych), do małych i średnich przedsiębiorstw w rejonie DACH (spadek o 28,1 mln zł, tj. o 19,1 %, spowodowany procesami restrukturyzacyjnymi w spółce zależnej Comarch Software und Beratung AG) oraz do instytucji publicznych (wzrost o 23,9 mln zł, tj. o 35,9 % spowodowany zakończeniem w Q3 i Q4 2011 realizacji kilku kontraktów o znacznej wartości). Sprzedaż do pozostałych sektorów wykazywała mniejszą zmienność: w przypadku odbiorców z sektora finansowo-bankowego nastąpiła stabilizacja na zbliżonym do ubiegłorocznego poziomie, klienci z sektora handel i usługi zakupili produkty i usługi o wartości 12,7 mln zł, tj. o 13,5 % mniejszej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Małe i średnie przedsiębiorstwa w Polsce zwiększyły zakupy produktów i usług Comarch o 4,6 mln zł, tj. o 6,9 %. Znacząco spadły przychody ze sprzedaży do przedsiębiorstw przemysłowych (spadek o 9,2 mln zł, tj. o 12,7 %), co jest efektem zmniejszenia sprzedaży oprogramowania obcego do klientów z tego sektora. Pozostała sprzedaż wzrosła o 43,1 % głównie w wyniku zwiększenia przychodów ze sprzedaży MKS Cracovia SSA.

Struktura sprzedaży wg sektorów	Q1-Q4 2011	%	Q1-Q4 2010	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Telekomunikacja, Media, IT	205 189	26,2%	165 311	21,7%	39 878	24,1%
Finanse i Bankowość	136 046	17,3%	136 277	17,9%	-231	-0,2%
Handel i Usługi	81 353	10,4%	94 016	12,3%	-12 663	-13,5%
Przemysł & Utilities	63 310	8,1%	72 539	9,5%	-9 229	-12,7%
Sektor publiczny	90 562	11,5%	66 641	8,8%	23 921	35,9%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - Polska	72 129	9,2%	67 498	8,9%	4 631	6,9%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - DACH	119 205	15,2%	147 328	19,4%	-28 123	-19,1%
Pozostałe	16 818	2,1%	11 751	1,5%	5 067	43,1%
Razem	784 612	100,0%	761 361	100,0%	23 251	3,1%

Geograficzna struktura przychodów (wg kontrahentów)

W czwartym kwartale 2011 r. Grupa znacząco zwiększyła przychody ze sprzedaży zagranicznej. Wzrost wyniósł 23,9 mln zł, tj. 23,8 %. Jest to efektem realizacji znacznej liczby kontraktów zagranicznych pozyskanych w okresach wcześniejszych, szczególnie w Europie (poza rejonem DACH), gdzie wzrost wyniósł 27,6 mln zł (106,1 %), oraz w Amerykach (wzrost o 8,8 mln zł, tj. o 216,5 %). Sprzedaż krajowa spadła o 5,8 mln zł tj. o 3,6 %.

Geograficzna struktura sprzedaży	Q4 2011	%	Q4 2010	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Kraj	157 822	56,0%	163 667	62,0%	-5 845	-3,6%
Export	124 196	44,0%	100 319	38,0%	23 877	23,8%
Razem	282 018	100,0%	263 986	100,0%	18 032	6,8%

	Q4 2011	%	Q4 2010	%
Kraj /Polska/	157 822	56,0%	163 667	62,0%
Rejon DACH	56 886	20,2%	68 966	26,2%
Europa - pozostałe	53 585	19,0%	25 996	9,8%
Ameryka	12 811	4,5%	4 048	1,5%
Bliski Wschód	494	0,2%	1 181	0,5%
Pozostałe kraje	420	0,1%	128	0,0%
RAZEM	282 018	100,0%	263 986	100,0%

Sprzedaż zagraniczna Grupy Comarch w 2011 roku odnotowała znaczący wzrost o 46,3 mln zł, tj. o 14,7 % w porównaniu do 2010 roku. Jej udział w sprzedaży ogółem osiągnął 46,1 % wobec 41,5 % rok wcześniej. Jest to głównie efekt bardzo dobrych wyników sprzedaży zagranicznej w Q3 i Q4 2011. Szczególnie dobrze rozwijała się sprzedaż do klientów z Europy (poza rejonem DACH) – wzrost o 56,5 mln zł tj. 64,6 % oraz z obu Ameryk (wzrost o 11,5 mln zł, tj. 76,4 %). Spadek przychodów ze sprzedaży w rejonie DACH wynika ze spadku przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch Software und Beratung o 28,1 mln zł, który został pokryty częściowo wzrostem ze sprzedaży pozostałych produktów Grupy. Sprzedaż krajowa spadła o 23 mln zł, tj. o 5,2 %.

Geograficzna struktura sprzedaży	12 miesięcy 2011	%	12 miesięcy 2010	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Kraj	422 625	53,9%	445 666	58,5%	-23 041	-5,2%
Export	361 987	46,1%	315 695	41,5%	46 292	14,7%
Razem	784 612	100,0%	761 361	100,0%	23 251	3,1%

	12 miesięcy 2011	%	12 miesięcy 2010	%
Kraj /Polska/	422 625	53,9%	445 666	58,5%
Rejon DACH	187 063	23,8%	207 618	27,3%
Europa - pozostałe	143 897	18,3%	87 433	11,5%
Ameryka	26 624	3,5%	15 091	2,0%
Bliski Wschód	2 523	0,3%	4 485	0,6%
Pozostałe kraje	1 880	0,2%	1 068	0,1%
RAZEM	784 612	100,0%	761 361	100,0%

W 2011 roku Grupa realizowała zwiększoną liczbę projektów informatycznych, zakontraktowanych w okresach wcześniejszych oraz intensywnie pozyskiwała nowe kontrakty. Grupa kontynuowała realizację głównego celu strategicznego na 2011 rok, czyli intensyfikację sprzedaży zagranicznej na wybranych rynkach, głównie Europy Zachodniej. Realizowane w 2011 roku na rynku europejskim kontrakty o znacznej wartości stanowią dobrą podstawę do długofalowego rozwoju działalności Comarch jako globalnego dostawcy produktów i usług IT. Struktura przychodów pokazuje, iż sprzedaż Grupy Comarch jest dobrze zdywersyfikowana i Grupa nie jest uzależniona od pojedynczego sektora, klienta czy sprzedawanego produktu. Taka struktura przychodów znacząco redukuje ryzyko działalności operacyjnej, związane z możliwymi wahaniami koniunktury w poszczególnych sektorach w danym roku.

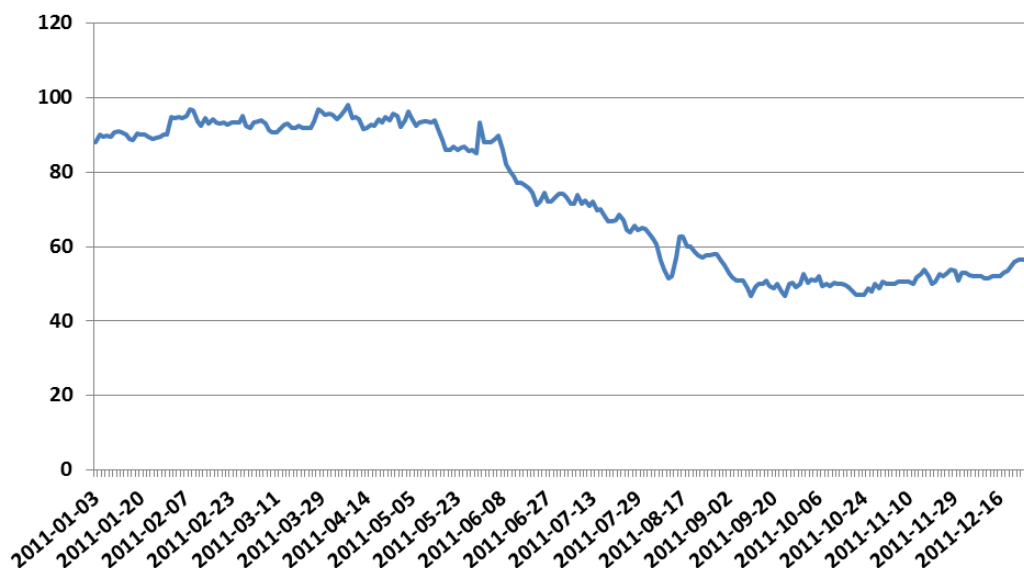
5.3. Portfel zamówień

Wartość portfela zamówień na rok bieżący wynosiła w dniu 29 lutego 2012 roku 466 mln zł i była wyższa o 14,7 % niż w analogicznym okresie w 2011 roku. Wartość portfela zamówień na usługi i software własny wzrosła o 17,4 % do 432,3 mln zł, w efekcie ich udział w sprzedaży ogółem wzrósł do 92,7 %. Kontynuowany jest bardzo dynamiczny wzrost udziału kontraktów zagranicznych w portfelu zamówień Grupy Comarch – wartość kontraktów zagranicznych wzrosła o 41,1 % w porównaniu do sytuacji sprzed roku. Aktualna wartość portfela zamówień potwierdza skuteczność strategii ekspansji zagranicznej realizowanej przez Grupę oraz stabilizuje sytuację finansową przedsiębiorstwa w obliczu panującej aktualnie niepewności co do kształtowania się koniunktury w gospodarce polskiej i światowej oraz na rynku IT.

Portfel zamówień na rok bieżący (bez Grupy Comarch SuB)	Stan na 29 lutego 2012 r.	Stan na 28 lutego 2011 r.	zmiana
Przychody zakontraktowane na rok bieżący	466 049	406 296	14,7%
w tym kontrakty zagraniczne	186 744	132 359	41,1%
udział kontraktów zagranicznych	40,1%	32,60%	7,5%
w tym usługi i software własne	432 254	368 124	17,4%
udział usług i software własnych	92,7%	90,60%	2,1%

5.4. Kurs akcji Comarch S.A.

Q1-Q4 2011



W dniu 31 grudnia 2011 r. kurs akcji Comarch S.A. wyniósł 55,65 zł co stanowi spadek o 33,8 % w stosunku do kursu 84,0 zł z dnia 31 grudnia 2010 r. Wyniki Grupy i kurs akcji Comarch w kolejnych kwartałach będą zależeć przede wszystkim od dynamiki rozwoju sprzedaży produktów i usług Comarch (zwłaszcza na rynkach zagranicznych), kształtowania się koniunktury w gospodarce polskiej i światowej i zależnej od niej sytuacji finansowej średnich i dużych przedsiębiorstw, które stanowią podstawową bazę klientów Grupy, poziomu kursu walutowego EUR/PLN i USD/PLN oraz od tempa wzrostu wynagrodzeń pracowników branży IT.

5.5. Zdarzenia IV kwartału 2011 roku o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch

a. Porozumienie w sprawie objęcia akcji w podwyższonym kapitale w spółce MKS Cracovia SSA

W dniu 15 grudnia 2011 r. zostało podpisane porozumienie w sprawie objęcia akcji nowej emisji oraz realizacji uprawnień z warrantów subskrypcyjnych pomiędzy Comarch S.A. a MKS Cracovia SSA.

Comarch S.A. zobowiązuje się do objęcia akcji wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego MKS Cracovia SSA w następujący sposób:

- 38 631 akcji zwykłych imiennych serii E – jako realizację uprawnienia wynikającego z objęcia 38 631 warrantów subskrypcyjnych imiennych serii A; objęcie nastąpi do dnia 31.03.2012 roku – w zakresie uprawnienia z warrantów subskrypcyjnych serii A,
- 11 400 akcji zwykłych imiennych serii F – jako realizację uprawnienia wynikającego z objęcia 11 400 warrantów subskrypcyjnych imiennych serii B; objęcie nastąpi do dnia 31.03.2013 roku – w zakresie uprawnienia z warrantów subskrypcyjnych serii B,
- 22 800 akcji zwykłych imiennych serii G – jako realizację uprawnienia wynikającego z objęcia 22 800 warrantów subskrypcyjnych imiennych serii C; objęcie nastąpi do dnia 31.12.2013 roku – w zakresie uprawnienia z warrantów subskrypcyjnych serii C.

Comarch S.A. zobowiązuje się objąć ww. akcje w zamian za wkład pieniężny, który stanowić będzie wpłata gotówkowa w wysokości 29 999 817 złotych uiszczona zgodnie z następującym harmonogramem:

- kwota 15 912 495 złotych tytułem objęcia ww. akcji do dnia 31.03.2012 roku,
- kwota 4 695 774 złotych tytułem objęcia ww. akcji do dnia 31.03.2013 roku,
- kwota 9 391 548 złotych tytułem objęcia ww. akcji do dnia 31.12.2013 roku.

W rezultacie realizacji powyższej umowy udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym MKS Cracovia SSA wzrośnie z 49,15 % do 66,11 %.

Spółka informowała o szczegółach w raporcie bieżącym nr 25/2011 z dnia 16 grudnia 2011 r.

5.6. Zdarzenia po dacie bilansu o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch

5.6.1. Zakup spółki A-MEA

Dnia 27 stycznia 2012 r. Comarch S.A. poinformowała (RB-2-2012 z dnia 27 stycznia 2012 r.), że CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A ("CASA"), spółka zależna Comarch S.A., zakupiła 100 000 akcji zwykłych na okaziciela spółki A-MEA Informatik AG ("A-MEA") o wartości nominalnej 1 CHF (3.5147 PLN).

Łączna cena nabycia nie przekroczyła sumy 2 mln CHF (ok. 7.03 mln PLN) oraz wartości kapitałów własnych A-MEA. W wyniku powyższej transakcji CASA posiada 100 000, tj. 100 % akcji spółki A-MEA, uprawniających do 100 000, tj. 100 % wszystkich głosów na walnym zgromadzeniu spółki. A-MEA jest firmą z długoletnim doświadczeniem w zakresie sprzedaży i wdrażania rozwiązań ERP, w tym Comarch ERP Enterprise.

5.6.2. Umowa objęcia akcji MKS Cracovia SSA

Z dniem 24 lutego 2012 r. została podpisana umowa objęcia akcji serii E w kapitale zakładowym spółki MKS Cracovia SSA SSA (raport bieżący nr 3/2012 z 27 lutego 2012 r. i korekta z 29 lutego 2012 r.). MKS Cracovia SSA złożyła Comarch S.A. ofertę objęcia akcji serii E w łącznej liczbie 38 631 sztuk o wartości nominalnej 100 zł. MKS Cracovia SSA zaoferowała Comarch S.A. objęcie akcji serii E po cenie emisyjnej wynoszącej łącznie 15 912 495,21 zł, tj. za cenę emisyjną wynoszącą 411,91 zł za jedną akcję serii E. Cena emisyjna powyższych akcji serii E została pokryta wkładem pieniężnym w wysokości 15 912 495,21 zł dokonany przez Comarch S.A. w dniu 27 lutego 2012 r. Po rejestracji podwyższenia kapitału MKS Cracovia SSA, Comarch S.A. będzie dysponować 59,82 % głosów na WZA spółki.

VII. Skrócone kwartalne sprawozdanie finansowe Comarch S.A. za IV kwartał 2011 roku

I. Bilans (w tys. PLN)	31 grudnia 2011 r.	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
AKTYWA			
I. Aktywa trwałe	529 639	533 280	487 305
1. Wartości niematerialne i prawne	6 717	7 291	2 414
2. Rzeczowe aktywa trwałe	202 178	229 203	214 405
3. Inwestycje długoterminowe	316 661	292 861	268 495
3.1 Długoterminowe aktywa finansowe	288 030	292 818	268 452
a) w jednostkach powiązanych	288 030	292 818	268 452
3.2 Inne inwestycje długoterminowe	43	43	43
3.3 Nieruchomości	28 588	0	0
4. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	4 083	3 925	1 991
4.1 Aktywa z tytułu podatku odroczonego	4 022	3 407	1 792
4.2 Inne rozliczenia międzyokresowe	61	518	199
II. Aktywa obrotowe	424 468	347 713	393 568
1. Zapasy	33 307	45 605	41 265
2. Należności krótkoterminowe	322 314	260 445	286 240
2.1 od jednostek powiązanych	146 856	119 374	90 410
2.2 od pozostałych jednostek	175 458	141 071	195 830
3. Inwestycje krótkoterminowe	55 706	14 195	53 963
3.1 Krótkoterminowe aktywa finansowe	55 706	14 195	53 963
a) w jednostkach powiązanych	215	50	-
b) w pozostałych jednostkach	149	103	1 452
- udzielone pożyczki	124	74	24
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	25	29	1 428
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	55 342	14 042	52 511
4. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	13 141	27 468	12 100
Aktywa razem	954 107	880 993	880 873
PASYWA			
I. Kapitał własny	611 148	593 674	559 208
1. Kapitał zakładowy	8 051	8 051	8 051
2. Kapitał zapasowy	415 032	415 032	346 562
3. Kapitał z aktualizacji wyceny	130 502	133 219	135 204
4. Pozostałe kapitały rezerwowe	745	745	745
5. Kapitał z rozliczenia fuzji	-	-	-
6. Zysk (strata) z lat ubiegłych	176	176	176
7. Zysk (strata) netto	56 642	36 451	68 470
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	342 959	287 319	321 665
1. Rezerwy na zobowiązania	95 965	67 541	80 471
1.1 Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	32 971	33 503	33 850
1.2 Pozostałe rezerwy	62 994	34 038	46 621
a) krótkoterminowe	62 994	34 038	46 621
2. Zobowiązania długoterminowe	75 418	75 245	84 985
2.1 wobec jednostek powiązanych	142	157	181
2.2 wobec pozostałych jednostek	75 276	75 088	84 804
3. Zobowiązania krótkoterminowe	165 792	138 831	148 734
3.1 wobec jednostek powiązanych	23 958	25 655	18 893
3.2 wobec pozostałych jednostek	140 720	111 575	128 821
3.3 Fundusze specjalne	1 114	1 601	1 020
4. Rozliczenia międzyokresowe	5 784	5 702	7 475
4.1 Inne rozliczenia międzyokresowe	5 784	5 702	7 475
a) krótkoterminowe	5 784	5 702	7 475
Pasywa razem	954 107	880 993	880 873

Wartość księgową	611 148	593 674	559 208
Liczba akcji (w szt.)	8 051 637	8 051 637	8 051 637
Wartość księgową na jedną akcję (w zł)	75,90	73,73	69,45
Rozwodniona liczba akcji (w szt.)	8 051 637	8 051 637	8 051 637
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł)	75,90	73,73	69,45

II. Rachunek zysków i strat	IV kwartał 2011	12 miesięcy 2011	IV kwartał 2010	12 miesięcy 2010
Za okres od 01.01 – 31.12.2011 oraz 01.01 – 31.12.2010 (w tys. PLN)				
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	218 598	567 672	208 967	559 453
- od jednostek powiązanych	48 462	106 130	25 927	58 534
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	169 234	472 616	149 048	436 804
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	49 364	95 056	59 919	122 649
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	137 433	378 267	133 609	371 109
- jednostkom powiązanym	9 956	32 509	7 745	24 394
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	94 361	295 119	78 951	259 468
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	43 072	83 148	54 658	111 641
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	81 165	189 405	75 358	188 344
IV. Koszty sprzedaży	21 124	61 167	20 724	57 320
V. Koszty ogólnego zarządu	13 915	39 829	15 816	36 385
VI. Zysk (strata) ze sprzedaży	46 126	88 409	38 818	94 639
VII. Pozostałe przychody operacyjne	3 687	4 357	255	467
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	52	52	-	-
2. Inne przychody operacyjne	3 635	4 305	255	467
VIII. Pozostałe koszty operacyjne	18 812	37 567	7 650	19 887
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-57	-	-11	23
2. Koszt projektów częściowo finansowanych dotacjami	3 436	18 741	3935	11 300
3. Inne koszty operacyjne	15 433	18 826	3 726	8 564
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	31 001	55 199	31 423	75 219
X. Przychody finansowe	238	20 641	1 921	6 130
1. Odsetki, w tym:	585	2 925	596	2 870
- od jednostek powiązanych	499	1 984	456	1 924
2. Dywidendy i udziały w zyskach:	1	509	1016	2 360
- od jednostek powiązanych	1	509	1016	2 360
3. Inne	-348	17 207	309	900
XI. Koszty finansowe	4 253	11 682	1 905	6 680
1. Odsetki	913	4 758	907	3 826
2. Inne	-137	2 608	211	2 067
3. Aktualizacja wartości inwestycji	3 477	4 316	787	787
XII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej	26 986	64 158	31 439	74 669
XV. Zysk (strata) brutto	26 986	64 158	31 439	74 669
XVI. Podatek dochodowy	6 795	7 516	3 115	6 199
XIX. Zysk (strata) netto	20 191	56 642	28 324	68 470

Zysk (strata) netto (zanualizowany)	56 642	68 470
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie 01.01.2011 – 31.12.2011 (w szt.)	8 051 637	8 029 438
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	7,03	8,53
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w okresie 01.01.2011 – 31.12.2011 (w szt.)	8 051 637	8 029 438
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	7,03	8,53

III. Zestawienie zmian w kapitale własnym (w tys. PLN)	IV kwartał 2011	12 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	593 674	559 208	494 119
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-
I.a Kapitał własny na początek okresu (BO), po uzgodnieniu do danych porównywalnych	593 674	559 208	494 119
1. Kapitał zakładowy na początek okresu	8 051	8 051	7 960
1.1 Zmiany kapitału zakładowego	-	-	91
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-	91
- emisja akcji	-	-	91
1.2 Kapitał zakładowy na koniec okresu	8 051	8 051	8 051
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy na początek okresu	-	-	-
2.1 Należne wpłaty na kapitał zakładowy na koniec okresu	-	-	-
3. Kapitał zapasowy na początek okresu	415 032	346 562	295 211
3.1 Zmiany kapitału zapasowego	-	68 470	51 351
a) zwiększenia (z tytułu)	-	68 470	51 351
- podział zysku z lat poprzednich	-	68 470	51 351
b) zmniejszenia	-	-	-
3.2 Kapitał zapasowy na koniec okresu	415 032	415 032	346 562
4. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	133 219	135 204	138 676
4.1 Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny	-2 717	-4 702	-3 472
a) zwiększenia (z tytułu)	636	1 102	816
- rezerwa na podatek odroczony w związku z wyceną certyfikatów	636	1 102	816
b) zmniejszenia (z tytułu)	3 353	5 804	4 288
- wycena bilansowa certyfikatów inwestycyjnych	3 353	5 804	4 288
4.2 Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	130 502	130 502	135 204
5. Kapitał z fuzji na początek okresu	-	-	-
5.1. Kapitał z fuzji na koniec okresu	-	-	-
6. Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	745	745	745
6.1 Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	745	745	745
7. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	176	68 646	51 527
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-
7.1 Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	176	68 646	51 527
a) zmniejszenia (z tytułu)	-	68 470	51 351
- przeniesienie zysku z lat poprzednich na kapitał zapasowy	-	68 470	51 351
7.2 Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	176	176	176
8. Wynik za trzy kwartały 2011 (na początek okresu)	36 451	-	-
8.1 Wynik za okres	20 191	56 642	68 470
8.2. Wynik netto	56 642	56 642	68 470
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	611 148	611 148	559 208
III. Kapitał własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	611 148	611 148	559 208

IV. Rachunek przepływów pieniężnych

**Za okres od 01.01– 31.12.2011
 oraz 01.01-31.12.2010 (w tys. PLN)**

A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej

	IV kwartał 2011	12 miesięcy 2011	IV kwartał 2010	12 miesięcy 2010
I. Zysk (strata) netto	20 191	56 642	28 324	68 470
II. Korekty razem	34 166	5 607	-1 342	-42 066
1. Amortyzacja	4 747	18 788	4 625	18 586
2. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	782	296	71	-263
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 336	3 488	768	1 974
4. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	3 370	4 526	-797	-1 629
5. Zmiana stanu rezerw	29 061	16 596	3 123	4 126
6. Zmiana stanu zapasów	12 298	7 958	-370	-13 111
7. Zmiana stanu należności	-62 464	-41 488	-72 644	-85 170
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	30 408	-1 166	44 408	34 639
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	14 628	-3 391	19 474	-1 218
10. Inne korekty	-	-	-	-

III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) - metoda pośrednia

54 357 62 249 26 982 26 404

B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

I. Wpływy	-33	13 041	3 763	19 850
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	231	643	118	427
2. Z aktywów finansowych, w tym:	-264	12 398	3 645	19 423
a) w jednostkach powiązanych	118	12 397	3 645	15 423
- spłacone pożyczki	50	11 023	748	11 223
- dywidendy i udziały w zyskach	-	509	1 057	2 360
- spłacone odsetki od pożyczek	-	797	1 840	1 840
- otrzymane pożyczki	68	68	-	-
b) w pozostałych jednostkach	-382	1	-	4 000
- inne wpływy z aktywów finansowych	-383	-	-	4 000
- odsetki	1	1	-	-
II. Wydatki	-11 273	-74 619	-6 382	-51 112
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	20 217	-9 565	-6 037	-19 058
2. Wydatki na inwestycję w nieruchomości	-28 779	-28 779	-	-
3. Na aktywa finansowe, w tym:	-1 751	-35 315	-345	-32 054
a) w jednostkach powiązanych	-1 702	-30 345	-345	-27 054
- nabycie aktywów finansowych	-	-20 506	-344	-14 571
- udzielone pożyczki długoterminowe	-1 702	-9 839	-1	-12 483
b) w pozostałych jednostkach	-49	-4 970	-	-5 000
- nabycie aktywów finansowych	-	-4 876	-	-5 000
- udzielone pożyczki długoterminowe	-49	-94	-	-
4. Inne wydatki inwestycyjne	-960	-960	-	-

III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)

-11 306 -61 578 -2 619 -31 262

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

I. Wpływy	2 068	13 940	1 177	9 296
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych Instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	-	-	-	91
2. Kredyty i pożyczki	2 068	13 940	9 125	9 125
3. Odsetki	-	-	-6 425	-
4. Inne wpływy finansowe	-	-	-1 523	80
II. Wydatki	-3 053	-11 522	-2 842	-10 740
1. Spłaty kredytów i pożyczek	-1 717	-6 655	-1 647	-6 604
2. Odsetki	-1 336	-4 795	-1 005	-3 814

3. Płatności zobowiązań z tyt. leasingu finansowego	-	-	-190	-322
4. Inne wydatki finansowe	-	-72	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-985	2 418	-1 665	-1 444
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	42 066	3 089	22 698	-6 302
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	41 293	2 832	22 628	-6 038
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-773	-257	-70	264
F. Środki pieniężne na początek okresu	14 042	52 503	29 875	58 541
H. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- E), w tym:	55 335	55 335	52 503	52 503
- o ograniczonej możliwości dysponowania	-235	410	844	844

V. Dodatkowe informacje i objaśnienia

1. Stosowane zasady rachunkowości

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity - Dz.U. z 2009 r. nr 152, poz. 1223, z późn. zm.) oraz zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2009 r. nr 33, poz. 259, z późn. zm.).

Kompletny opis stosowanych zasad rachunkowości został przedstawiony w ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym Spółki, tj. sprawozdaniu za okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. Gdyby sprawozdanie jednostkowe za 12 miesięcy 2011 roku było sporządzane wg MSSF wynik finansowy wynosiłby 64 887 tys. zł.

Zysk zgodnie z ustawą o rachunkowości	56 642
Amortyzacja prawa wieczystego użytkowania	(93)
Aktywa z tytułu działalności w SSE	9 904
Opcja menedżerska	(1 566)
Zysk według MSSF	64 887

2. Informacje o istotnych zmianach wielkości szacunkowych, w tym o korektach z tytułu rezerw, rezerwie i aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego, o których mowa w ustawie o rachunkowości, dokonanych odpisach aktualizujących wartość składników aktywów

W 2011 roku Comarch S.A. utworzyła nowe odpisów aktualizujących wartość towarów i materiałów w wysokości 2 181 tys. zł. Spółka rozwiązała odpisy utworzone w latach wcześniejszych na kwotę 113 tys. zł.

Na posiadanych przez Spółkę zapasach nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

W 2011 roku, w związku z zapłatą należności, Comarch S.A. dokonała rozwiązania utworzonych uprzednio odpisów aktualizujących w kwocie 13 549 tys. zł oraz utworzyła odpisy aktualizujące na należności wątpliwe w wysokości 9 845 tys. zł.

- a) Z uwagi na fakt, iż Spółka prowadzi zarówno działalność opodatkowaną na zasadach ogólnych jak i zwolnioną, przejściowe różnice w dochodzie podatkowym mogą realizować się w ramach obu tych działalności. Jednocześnie ostateczne ustalenie, w ramach której z działalności (opodatkowanej czy zwolnionej) różnice przejściowe zostaną zrealizowane, jest dokonywane na bazie rocznego rozliczenia podatku dochodowego po zakończeniu roku obrotowego. W 2011 r. utworzono aktywo z tytułu różnic przejściowych w podatku dochodowym w kwocie 3 060 tys. zł i rozwiązano część aktywa utworzonego na dzień 31 grudnia 2010 r. w kwocie 830 tys. zł a także utworzono rezerwę na podatek odroczone z tytułu różnic przejściowych w kwocie 311 tys. zł i rozwiązano w kwocie 88 tys. zł. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik 2011 roku wyniósł minus 2 007 tys. zł.

Dokonano też zmniejszenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego związanego z wyceną posiadanych certyfikatów inwestycyjnych w CCF FIZ w kwocie 1 102 tys. zł. Rezerwa ta, tak jak i wycena certyfikatów, rozliczana jest z kapitałem z aktualizacji wyceny.

3. Wybrane noty do skróconego sprawozdania finansowego

3.1. DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	31 grudnia 2011 r.	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
a) w jednostkach zależnych	288 030	292 818	268 452
- udziały lub akcje	64 635	68 109	43 522
- udzielone pożyczki	55 747	54 204	52 991
- inne papiery wartościowe	162 173	165 527	167 978
- inne długoterminowe aktywa finansowe,	5 475	4 978	3 961
w tym:			
- odsetki od udzielonych pożyczek	5 475	4 978	3 961
b) w jednostkach stowarzyszonych	-	-	-
c) w pozostałych jednostkach	-	-	-
Długoterminowe aktywa finansowe, razem	288 030	292 818	268 452

3.2. ZMIANA STANU DŁUGOTERMINOWYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	IV kwartał 2011	12 miesięcy 2011	IV kwartał 2010	12 miesięcy 2010
a) stan na początek okresu	292 818	268 452	254 310	247 871
- udziały lub akcje	68 109	43 522	43 530	29 738
- udzielone pożyczki	54 204	52 991	41 066	43 382
- inne papiery wartościowe	165 527	167 978	167 210	172 266
- inne długoterminowe aktywa, w tym odsetki od udzielonych pożyczek)	4 978	3 961	2 504	2 485
b) zwiększenia (z tytułu)	2 081	41 509	14 327	36 580
- nabycie akcji w jednostkach zależnych	-	25 382	344	14 571
- udzielone pożyczki jednostkom zależnym	1 492	9 579	5 500	12 483
- odsetki należne od pożyczek długoterminowych	287	1 959	1 803	2 826
- przeniesienie pożyczek od jednostek zależnych z krótkoterminowych do długoterminowych	-	-	6 700	6 700
- wycena bilansowa pożyczek długoterminowych	75	4 228	-	-
- wycena bilansowa odsetek od pożyczek	227	361	-20	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	6 869	21 931	185	15 999
- spłata pożyczek jednostek zależnych	-	10 973	748	11 223
- spłata odsetek od pożyczek jednostek zależnych	6	797	219	1 840
- wycena jednostek uczestnictwa w CCF FIZ	3 354	5 805	-768	4 288
- aktualizacja wartości udziałów w walutach obcych	3 474	4 269	-435	-
- wycena bilansowa udziałów	-	-	787	787
- wycena bilansowa pożyczek długoterminowych	-	-	276	1 508
- objęcie pożyczek odpisem aktualizacyjnym	24	78	394	394
- objęcie odsetek od pożyczek odpisem aktualizacyjnym	11	25	147	147
- rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość pożyczek	-	-	-847	-3 255
- rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość odsetek	-	-16	-336	-933
d) stan na koniec okresu	288 030	288 030	268 452	268 452

3.3. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	31 grudnia 2011 r.	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
a) w jednostkach zależnych	215	50	-
- udzielone pożyczki	215	50	-
b) w pozostałych jednostkach	149	103	1 452
- udzielone pożyczki	124	74	24
- udziały lub akcje	25	29	-
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe, w tym:	-	-	1 428
- kontrakty forward	-	-	383
- jednostki uczestnictwa	-	-	1 045
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	55 342	14 042	52 511
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	55 335	14 041	52 503
- inne aktywa pieniężne	7	1	8
Krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	55 706	14 195	53 963

4. Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń emitenta w okresie, którego dotyczy raport, wraz z wykazem najważniejszych zdarzeń ich dotyczących

W roku 2011 Comarch S.A. osiągnęła dobre wyniki finansowe. Przychody ze sprzedaży osiągnęły poziom wyższy o 8,2 mln zł w stosunku do ubiegłego roku (567,7 mln zł wobec 559,5 mln zł w 2010). Przychody netto ze sprzedaży produktów stanowiły 83,3 % całości sprzedaży Spółki i były wyższe o 35,8 mln zł, tj. 8,2 % w porównaniu do roku 2010 r. Spółka wypracowała w roku 2011 roku 55,2 mln zł zysku operacyjnego i 56,6 mln zł zysku netto. Rentowność operacyjna wyniosła 9,7 % a rentowność netto 10 %.

W IV kwartale 2011 r. Comarch S.A. osiągnęła 218,6 mln zł przychodów ze sprzedaży, co oznacza wzrost o 4,6 % w porównaniu analogicznego okresu 2010 r. Jest to rezultat przede wszystkim wzrostu o 13,5 % przychodów netto ze sprzedaży produktów Comarch S.A. w porównaniu do IV kwartału 2010 r. (wzrost z poziomu 149 mln zł do 169,2 mln zł w IV kwartale 2011). Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów stanowiły 22,6 % całości sprzedaży Spółki i były niższe o 10,6 mln zł niż w porównywalnym okresie roku 2010. Zysk operacyjny Spółki w q4 2011 r. wyniósł 31 mln zł a zysk netto 20,2 mln zł. Rentowność operacyjna wyniosła 14,2 % a rentowność netto 9,2 %.

5. Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

Poza zdarzeniami opisanymi w punkcie 2 niniejszego sprawozdania finansowego Comarch S.A. dokonała umorzenia należności wobec spółek zależnych na kwotę 8 296 tys. zł.

6. Objasnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności emitenta w prezentowanym okresie

Rozkład przychodów ze sprzedaży osiąganych przez Comarch S.A. na przestrzeni roku 2011 przedstawiał się następująco: 17% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w pierwszym kwartale, 20% w drugim kwartale, 24% w trzecim kwartale oraz 39% w czwartym kwartale. Taki rozkład przychodów jest zgodny z tendencją obserwowaną w branży informatycznej.

7. Informacja dotycząca emisji, wykupu i spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonywała emisji, wykupu ani spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych.

8. Informacja dotycząca wypłaconej (lub zadeklarowanej) dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i uprzywilejowane

Comarch S.A. nie wypłacała dywidendy w IV kwartale 2011 r.

9. Wskazanie zdarzeń, które wystąpiły po dniu, na który sporządzono kwartalne skrócone sprawozdanie finansowe, nieujętych w tym sprawozdaniu, a mogących w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe emitenta

Nie wystąpiły.

10. Informacja dotycząca zmian zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 35 123 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2010 roku ich wartość wynosiła 39 255 tys. zł.